

Protokół Nr XLV/22
z XLV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 27 maja 2022 r.

rozpoczęcie sesji godz. 10.00

zakończenie sesji godz. 15.20

W dniu 27 maja 2022 r. w sali im. Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się XLV sesja zwyczajna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji. Sesję otworzyła Przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Elżbieta Piniewska**.

Na wstępie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powitała Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego (lista obecności zał. nr 1); Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego wraz z zarządem województwa; dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz jednostek organizacyjnych, wszystkich biorących udział w sesji (lista obecności zał. nr 2).

Na podstawie listy obecności przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, że w sesji bierze udział 20 radnych, co stanowi quorum obrad. Obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego są prawomocne.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad dotyczącego spraw proceduralnych i zapytała o wnioski dotyczące zmiany porządku obrad (zał. nr 3).

Wniosków o zmianę porządku obrad nie zgłoszono.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** kontynuując realizację porządku obrad przystąpiła do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu z XLIV sesji sejmiku. Pytań ani uwag nie zgłoszono. Protokół z XLIV sesji sejmik przyjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację z pracy sejmiku województwa (zał. nr 4).

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przekazała informację nt. Młodzieżowego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W dniach 19 i 20 maja w Pałacu Wierzbiczany, w pięknym powiecie inowrocławskim, odbyło się szkoleniowo-integracyjne spotkanie członków elektów Młodzieżowego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Towarzyszyła im jako przewodnicząca sejmiku, a także pracownicy Kancelarii Sejmiku oraz prelegenci – dr Mariusz Popławski, politolog z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu Sławomir Żebrowski, którzy przeprowadzili dla nich warsztaty i szkolenia, opowiedzieli o pracy samorządu województwa, a także o tym, jak w praktyce rady młodzieżowe w Polsce i na

świecie zmieniają samorządy. Wyjazd do Wierzbiczan miał pomóc młodzieży przygotować się do pełnienia roli lidera i nauczyć wspólnie działać mimo różnicy doświadczeń i poglądów. Młodzi elekcji bardzo chętnie i aktywnie uczestniczyli w warsztatach. Podkreśliła, że jest zbudowana ich aktywnością, kreatywnością, energią, odwagą. Przed nimi pierwsza, inauguracyjna sesja, która odbędzie się 20 czerwca w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu, na które też będą zaproszeni Radni Sejmiku Województwa kujawsko-Pomorskiego. Wówczas otrzymają nominacje na członków Młodzieżowego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego i złożą ślubowanie, a także wybiorą spośród siebie przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację z pracy zarządu województwa (zał. nr 5, zał. nr 5a). Radni otrzymali też informację na temat wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 stan na dzień 01.05.2022 r. oraz Polityki Terytorialnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na stan na 01.05.2022 r. (zał. nr 6)

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Michał Krzemkowski** powiedział: „Szanowny panie marszałku. Była u nas w sejmiku taka zasada, która funkcjonowała przez wszystkie kadencje, że ustalaliśmy pewien porządek spotkań. Już rok wcześniej był ustalony porządek spotkań sesyjnych i zawsze było przyjęte, że spotykamy się na sesji zwyczajnej w ostatni poniedziałek miesiąca, ewentualnie przedostatni poniedziałek. Szczególnie to dotyczy sesji absolutoryjnej i budżetowej, które są bardzo istotne. Radni mogą sobie wówczas właściwie zaplanować czas i nie ma problemu z frekwencją. Dzisiaj niestety ta sesja jest zwołana w trybie nadzwyczajnym poza ustalonym dużo wcześniej terminem i w związku z tym mamy słabą frekwencję. Co leżało u podstaw zmiany terminu sesji? Co się takiego nadzwyczajnego stało, że musimy się spotykać dzisiaj, a nie w miniony poniedziałek?”

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Rzeczywiście poprosiłem panią przewodniczącą o zmianę terminu, ale tylko wtedy, kiedy w istocie nie zaburzy to normalnego trybu zwoływania sesji, co jest oczywiste. Ale też nie będzie miało wpływu w istotny sposób na frekwencję podczas obecnego spotkania. Chciałbym tylko tyle podać na usprawiedliwienie. Uważam, że ten czas mogliśmy spożytkować na lepsze przygotowanie do dzisiejszego posiedzenia. Szczególnie, że jest to sesja absolutoryjna i przede wszystkim sprawozdawcza. I wiele dokumentów, które napływały musiało być jeszcze raz uwzględnionych. I jeszcze kwestie moje osobiste, ale one są akurat tu najmniej istotne.

Bardzo dziękuję, że udało się ten termin dzisiaj wygospodarować. Jest to ważna sesja i w tym zgadzam się z panem radnym”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** odebrała to pytanie również do siebie jako osoba, która zwołuje sesję sejmiku. Powiedziała, że w uzgodnieniu z panem marszałkiem, biorąc pod uwagę jego kalendarz, zdecydowała o przesunięciu terminu sesji. Nie jest to sprawa nagminna, co należy też przyznać. Radni byli poinformowani o zmianie terminu. Zadeklarowała, że taka sytuacja nie będzie się powtarzać.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** powiedział: „Nie kierowałem tego pytania do pani przewodniczącej, ponieważ mówiła pani na którejś z komisji, że wynikało to z wniosku pana marszałka. Dlatego zapytałem pana marszałka, co się takiego nadzwyczajnego zdarzyło, że doszło do przesunięcia tej sesji na dzisiaj. Tym bardziej, że mamy czas na dokonanie oceny tych dokumentów do końca czerwca. Dlatego można było te tematy wpisać do porządku obrad sesji czerwcowej. Mam nadzieję, że takie zdarzenie będzie miało charakter incydentalny. Tym bardziej, że na przykład w moim klubie jeden z radnych ma zaplanowany zabieg operacyjny i nie mógł go przełożyć, inni też mieli inaczej zaplanowany ten dzień. To trochę destabilizuje prace, a frekwencja na sesji absolutoryjnej jest tak niska jak nigdy do tej pory”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że frekwencja jest niższa.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 r. (zał. nr 7) i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 1/22 (zał. nr 8): prezentację raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 r., debatę nad raportem, głosowanie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 1/22.

Przewodnicząca sejmiku, w uzgodnieniu z konwentem, zaproponowała ustalenie następującego trybu prowadzenia obrad i dyskusji nad rozpatrywaniem raportu o stanie województwa: prawo radnego do jednej, nieograniczonej czasem wypowiedzi na temat raportu o stanie województwa; ewentualne zabranie głosu ad vocem przez radnego – do jednej minuty; czas wypowiedzi każdego z mieszkańców do 5 minut (w tym miejscu poinformowała, że nikt z mieszkańców nie zgłosił się do debaty), prawo klubu radnych do wystąpienia podsumowującego debatę.

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik ustalił procedurę.

Raport pozytywnie zaopiniowały Komisja Rewizyjna (zał.nr 9, wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący) oraz Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju

Województwa i Infrastruktury (zał. nr 10, wynik głosowania: 8 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący).

Marszałek **Piotr Całbecki** przedstawił raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku w formie prezentacji (zał. nr 11). Powiedział m.in., że po raz czwarty przychodzi mu zdawać taką relację sejmikowi w imieniu Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Raport stanowić ma o tym w jaki sposób zarząd działał, co zrobił, aby zmienić sytuację, która miała miejsce w danym roku poprzez swoją aktywność. Jest to dokument mówiący o tym czym się zajmował zarząd województwa, jakie decyzje, działania wykonawcze podejmował w 2021 r. Dodał, że wiele informacji jest znanych i też będą dostępne jako informacja publiczna. Po omówieniu ww. prezentacji podziękował wszystkim za wykonaną pracę w 2021 r. – zarządowi, panu skarbnikowi województwa, panu sekretarzowi województwa, dyrektorom i ich pracownikom, że z podniesioną głową mogą patrzeć na to, co zostało zrobione i za co podatnik płaci pensje, ale też realizowali je jako pasje życiowe.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** otworzyła debatę nad raportem o stanie województwa w 2021 r.

Nikt z radnych nie zgłosił się do udziału w debacie. Nikt z mieszkańców nie zgłosił się do udziału w debacie.

Z kolei nastąpiły podsumowujące debatę wystąpienia klubów radnych Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej **Robert Malinowski** powiedział: „Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku przedstawia szeroki zakres działań podjętych przez Zarząd Województwa, mających na celu wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu oraz kształtowanie społeczności regionalnej jako wspólnoty celów, interesów i wartości. Odnosi się do uwarunkowań oraz czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy naszego regionu a prezentując poszczególne obszary aktywności zarządu województwa w 2021 roku pozwala kompleksowo spojrzeć na działalność samorządu województwa w zakresie kreowania szeroko pojmowanej polityki rozwoju w wymiarze regionalnym i lokalnym. Tegoroczny Raport stanowi już czwartą edycję tego dokumentu, choć po raz pierwszy efekty pracy zarządu województwa zostały przedstawione już wg celów Strategii Przyspieszenia 2030+ przyjętej przez sejmik w grudniu roku 2020, a więc w stosunku do wcześniejszych Raportów, zapoznanie z jego treścią wymaga pewnego przyzwyczajenia ze względu na dostosowanie treści do innego – „nowego” układu celów strategii. Dlatego też, to właśnie rozdział 4 zatytułowany „Działania Zarządu Województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu”, wydaje się najbardziej interesującą i najważniejszą częścią Raportu, bowiem w sposób bardzo kompleksowy, jeśli chodzi o zakres problematyki, ale też

bardzo szczegółowy, jeśli chodzi o sposób jej prezentacji, przedstawia aktywność zarządu oraz podległych mu struktur administracyjnych, w Urzędzie Marszałkowskim, jednostkach samorządu i spółkach. Działania zarządu na rzecz rozwoju województwa dotyczą zarówno realizacji różnego rodzaju programów i projektów, realizacji nowej infrastruktury, wszelkiego rodzaju działalności promocyjnej, wsparcia samorządów lokalnych, ale także realizacji zadań statutowo przypisanych samorządowi województwa i niemających spektakularnego charakteru ale prowadzących do wydawania tysięcy postanowień, decyzji, pozwoleń, itp., które umożliwiają funkcjonowanie wszelkiego rodzaju podmiotów, a czasem dotyczą też osób prywatnych. Podkreślić należy bardzo szeroki zakres dziedzinowy działań Zarządu ale też bardzo dużą skalę i intensywność tej działalności. W Raporcie bardzo dużo uwagi poświęcono też informacji o stanie realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+. Rok 2021 był pierwszym rokiem jej realizacji, stąd zrozumiałe jest, że wiele działań miało charakter głównie przygotowawczy lub polegało na rozpoczynaniu realizacji. Dlatego też osiągnięte rezultaty można tu uznać za satysfakcjonujące. Na przykład w fazie realizacji było nieco ponad 20 projektów kluczowych, a w fazie przygotowywania prawie 40 – razem jest to więc około 60 na 134 wszystkich projektów Strategii. Intensywnie pracowano także nad dokumentami operacyjnymi dla Strategii – regionalnymi dokumentami programowymi. Zaawansowano aż 2/3 wszystkich planowanych. Daje to przesłanki dla szybkiej realizacji ustaleń Strategii w oparciu o te dokumenty w kolejnych latach. Raport przedstawia też informację o stanie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Widoczny jest wzrost wartości wskaźników, pokazujących postęp w realizacji programu, między innymi dotyczy to poziomu certyfikacji środków, który stanowi miarę realnego wykorzystania środków unijnych przez ich odbiorców i który na koniec 2021 roku wyniósł 65,6% tj. około 1 263 mln euro (5,8 mld zł) oraz poziomu realizacji celu n+3 na 2021 r., który osiągnął poziom 144,8% zakładanego celu. Dobrze należy ocenić realizację Polityki Terytorialnej – w tym zakresie pewną miarą postępów jest poziom wykorzystania środków finansowych w ramach Polityki Terytorialnej, gdzie w ramach ZIT wykorzystano 100,8% alokacji a w ramach ORSG i OSI poziom alokacji wyniósł 91,31%. Należy pamiętać, że rok 2021 był rokiem nadrabiania strat covidowych. W wielu dziedzinach – na przykład rynku pracy – sytuacja na koniec roku 2021 odpowiadała już tej sprzed pandemii. Sytuacja pandemiczna powodowała jednak, że wskutek administracyjnych ograniczeń lub zakazów prowadzenia niektórych rodzajów działalności, w niektórych dziedzinach nie udało się zrealizować zaplanowanych wskaźników lub zakładanych efektów. Co prawda skala tych niepowodzeń była już zdecydowanie mniejsza, niż w roku 2020, ale nadal ograniczała możliwość pełnej realizacji planowanych zadań, bo nie wszystkie mogą być realizowane w formie zdalnej lub hybrydowej.

Reasumując, należy podkreślić, że Raport respektuje wymogi nakładane temu dokumentowi przez przepisy określające jego zawartość i zakres merytoryczny, a dodatkowo jest kompletnym materiałem o bogatej warstwie informacyjnej w zakresie procesów rozwoju województwa, zwłaszcza w aspektach, za które odpowiada samorząd województwa. Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej będzie głosował za udzieleniem wotum zaufania Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

W imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość głos zabrał wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski**, który powiedział: „Dzisiaj dyskutujemy o stanie naszego województwa. Nie tylko o podjętych działaniach, które przedstawił pan marszałek, a opisanych w Raporcie, ale także o stanie rozwoju regionu. Pierwsza sprawa to finanse. Zadłużenie samorządu województwa na koniec 2021 roku wyniosło ponad 242 mln zł. Naszym długiem są też poręczenia województwa dla podmiotów podległych, które wyniosły pod koniec roku ponad 533 mln zł. Łącznie rok zakończyliśmy ponad 775 mln zł zobowiązań. Przy dochodzie 1.320 mln zł zobowiązania stanowią blisko 60% dochodu. Jest to wysokie zadłużenie, choć ostatni rok przyniósł jego spadek, głównie za sprawą tego, że wpływy z CIT w 2021 roku były o przeszło 100% wyższe niż planowano, i można było zintensyfikować spłatę zadłużenia. Wspominamy o tym, bo koalicja rządząca w sejmiku często krytykuje politykę fiskalną rządu, a jak się okazuje samorząd województwa jest jej beneficjentem. Należy ponownie, jak przed rokiem zauważyć, że województwo kujawsko-pomorskie najwolniej w kraju wdraża fundusze z Unii Europejskiej z perspektywy 2014-2020. Z informacji przedstawionej w lutym sejmowi przez ministra ds. Funduszy i Rozwoju Regionalnego wynika, że mieliśmy rozliczone w 2021 roku zaledwie 55% alokacji, co jest najniższym wskaźnikiem dla wszystkich województw. Byliśmy jednym z dwóch województw, które nie przekroczyło 60% alokacji. Pan marszałek przed chwilą stwierdził, że to dobrze, bo mamy teraz jeszcze środki do wydania. Wszystko trzeba natomiast rozliczyć do końca przyszłego roku, czasu jest coraz mniej. Mamy poważne obawy, że za rok, gdy będziemy dyskutować o stanie województwa możemy znaleźć się w trudnej sytuacji. Cieszy nas, że ostatnio zarząd województwa ogłosił przetarg na zakup pięciu nowych składów pociągów z wykorzystaniem funduszy unijnych, ale mamy obawy czy uda się zdążyć przed końcem perspektywy unijnej rozliczyć to zadanie. Dlaczego czekano z tym do ostatniej chwili, czyli na niespełna półtora roku przed zakończeniem wieloletniego budżetu Unii Europejskiej? Rok 2021 to także niezrealizowane inwestycje, szczególnie podnoszony na sesjach sejmiku województwa dyżurny temat, czyli opóźnienia w realizacji budowy i modernizacji dróg wojewódzkich. Praktycznie nie ma roku, w którym nie przesuwalibyśmy na następny, dużych środków na budowę i modernizację dróg wojewódzkich. Dwa miesiące temu na sesji słyszeliśmy, że wojna w Ukrainie niekorzystnie wpłynęła na inwestycje publiczne i jest trudniej. Rzeczywiście – ale nie oszukujmy się – to, że jesteśmy w tym miejscu, to efekt

wieloletnich zaniedbań. Debatujemy dzisiaj o stanie województwa, którym rządzi obecna koalicja już kilkanaście lat. 57 km zmodernizowanych dróg wojewódzkich w 2021 r. to pewien postęp, ale w tym tempie modernizacja wymagających interwencji dróg potrwa jeszcze blisko 20 lat. Co gorsza, bywa tak, że niektóre drogi powiatowe są w lepszym stanie niż nasze drogi wojewódzkie, np. w powiecie włocławskim. Inwestycje kolejowe nie wyglądają niestety lepiej – z wielkiego planu na lata 2014-2023 wyremontowania ponad 150 km torów, ogłoszonego w kampanii wyborczej, zrealizowane będzie w tej kadencji i perspektywie finansowej mniej niż 18 km. Żeby jednak nie patrzeć tylko w przeszłość spójrzmy w przyszłość. Po analizie projektu nowego Regionalnego Programu Operacyjnego wynika, że do 2030 roku nie uda się zmodernizować nawet kolejnych 18 km, bowiem w tym dokumencie inwestycji w linie kolejowe w ogóle nie ma. A przecież np. u sąsiadów, w województwie wielkopolskim, które jest przykładem godnym naśladowania, takie plany w projekcie RPO są zapisane. Warto wspomnieć, że Unia Europejska w obecnej fazie swego rozwoju stawia na pasażerski transport kolejowy. Ponadto, tyle było mowy o przywróceniu skomunikowania kolejowego Bydgoszczy z Poznaniem przez Kcynię i Wągrowiec. Cieszy rozstrzygnięty ostatnio przez PKP PLK przetarg na dokumentację techniczną, ale ze strony naszego województwa nie ma wciąż jednak zapewnionego finansowania dla tej inwestycji. Kilka tygodni temu dowiedzieliśmy się, że zarząd województwa rezygnuje z przygotowania dokumentacji technicznej dla budowy linii kolejowej na lotnisko w Bydgoszczy. To bardzo smutna wiadomość, tym bardziej, że wielokrotnie dyskutowaliśmy o zasadności tego przedsięwzięcia i pozostaje ono nadal w Strategii rozwoju województwa. Brakuje już wprawdzie w obecnej perspektywie w RPO pieniędzy na działania inwestycyjne na liniach kolejowych, ale ciągle dysponujemy środkami na dokumentację techniczną. Mimo tego zarząd województwa się z takich planów wycofuje. W raporcie też nie wspomina się o tym ani słowem. Nie można też zbyć milczeniem rządowego programu Kolej Plus. Znaleźliśmy się wśród trójki województw, w których nie będzie on realizowany. Rządowy program pozwala uzyskać 85% dofinansowania na zadania inwestycyjne. Ponad 70% zgłoszonych w II etapie projektów będzie realizowanych, czyli istniało duże prawdopodobieństwo pozyskania dofinansowania, gdybyśmy zdecydowali się opracować dokumentację techniczną. Niestety od samego początku władze województwa były w tym temacie bierne, zrzucając odpowiedzialność na samorządy powiatowe i gminne. Jesteśmy jedynym województwem, które zadeklarowało jedynie 30% wkład finansowy w opracowanie dokumentacji, pozostałe województwa oferowały przynajmniej 50%. Przykładowo, projekt koronowski był bliski wyboru wykonawcy dla opracowania dokumentacji, zabrakło niecałe 400 tys. zł, o które strona społeczna apelowała. Zaoszczędziliśmy te 400 tys. zł, a straciliśmy szansę na dziesiątki milionów, które inne województwa otrzymały. Kolejny rok z rządu nasze województwo było pośmiewiskiem w mediach kolejowych z powodu chaosu, jaki

zafundowaliśmy podróżnym na przełomie 2020/2021. Rok temu w debacie o stanie województwa apelowaliśmy o jak najszybsze rozpisanie przetargu na usługi kolejowe. Doczekaliśmy się go dopiero w połowie września, gdzie już eksperci wskazywali, że do grudnia nie zdążymy wybrać wykonawców i tak się też stało. W naszej opinii błędem było niepowierzenie tej usługi już kilka lat temu – do 2030 roku – POLREGIO, która jest przecież naszą publiczną spółką. Gdyby POLREGIO miało większą pewność co do zleceń, być może udałoby się uniknąć obecnej sytuacji strajkowej. Odnosimy wrażenie, że przetarg miał być pewnym straszakiem na POLREGIO, ale właśnie zapominamy, że jesteśmy współwłaścicielami tej spółki. Mniejszościowymi co prawda, bowiem w 2015 roku Skarb Państwa przejął większościowy pakiet, i raczej nikt nie kwestionuje, że bez tej restrukturyzacji spółka by nie przetrwała. A ktoś przecież musi wozić naszych pasażerów. Próby powołania własnej spółki, sprzed roku, skończyły się fiaskiem. Na szczęście w tym roku zlikwidowane lub ograniczone połączenia kolejowe zostały w większości przywrócone, m.in. dzięki pracom powołanego, na mój wniosek, zespołu ds. regionalnych przewozów pasażerskich, w skład którego wchodził także radni sejmiku.

Mając powyższe na uwadze, w tym szczególnie słabo zrealizowany program inwestycyjny, co wynika ze sprawozdania budżetowego, zeszłoroczny chaos w organizowaniu regionalnego kolejowego transportu pasażerskiego, niewykorzystanie szansy, jaką był program Kolej Plus, opóźnienia w budowie i modernizacji dróg wojewódzkich, będziemy głosować, jako Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość, przeciwko udzieleniu wotum zaufania dla zarządu województwa”.

Przewodniczący Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego **Paweł Zgórzyński** powiedział: „W imieniu Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego przedstawiam opinie w sprawie Raportu o stanie Województwa Kujawsko-pomorskiego w roku 2021. Zgodnie z Art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, przygotowany został już czwarty Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego. Obejmuje on podsumowanie działalności zarządu województwa w roku 2021 z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii oraz uchwał sejmiku województwa a sporządzony został na podstawie danych z departamentów, jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego, uchwał Sejmiku i zarządu województwa a także na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu województwa w roku 2021. Sprawozdanie z wykonania budżetu jest zresztą dokumentem, który jest komplementarny z omawianym raportem, oba te dokumenty wzajemnie się uzupełniają, widzimy w nich różne spojrzenie na te same sprawy.

Tegoroczny Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku, jest pierwszym raportem prezentującym informacje w zakresie realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+. Prezentowany raport odnosi się do uwarunkowań oraz czynników wpływających na rozwój

społeczno-gospodarczy naszego regionu, a prezentując poszczególne obszary aktywności zarządu województwa w 2021 r. pozwala kompleksowo spojrzeć na działalność samorządu województwa w zakresie kreowania szeroko pojmowanej polityki rozwoju w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Rok 2021 był rokiem bardzo specyficznym, znaczna część aktywności zarządu, podporządkowana była pandemii Covid-19, która, nie tylko na poziomie regionalnym, ale i krajowym zmieniła praktycznie wszystkie założenia i cele prowadzonej polityki rozwoju. Pandemia Covid-19 w bardzo dużym stopniu wpłynęła na zadania i organizację pracy na poziomie administracji samorządu województwa. Zarząd województwa kontynuował rozpoczętą w roku 2020 działalność na rzecz przeciwdziałania jej rozprzestrzeniania się oraz łagodzenia jej skutków. Dane za rok 2021 potwierdzają, że pandemia wywarła negatywny wpływ na niektóre aspekty funkcjonowania gospodarki i nastąpiło zachwianie wieloletniego korzystnego trendu. W przeciwieństwie do poprzednich lat, gdy obserwowano corocznie jednoznaczną poprawę stanu rozwoju we wszystkich istotnych zagadnieniach, na początku roku 2021 gospodarka województwa w niektórych aspektach znajdowała się w sytuacji gorszej, niż rok wcześniej. Produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa w roku 2021 była o 2,7% wyższa niż rok wcześniej. Warto zauważyć, że był to piąty najkorzystniejszy wskaźnik dynamiki w kraju, a w aż 10 regionach odnotowano dynamikę ujemną.

Przebieg stopy bezrobocia rejestrowanego w ujęciu miesięcznym pokazuje, że wraz z rozpoczęciem lockdownu uległ zmianie tradycyjny cykl rocznej zmienności bezrobocia, w którym po zimowych wzrostach następuje spadek w miesiącach letnich. Począwszy od kwietnia 2020 obserwowano wzrost, który (po letniej stagnacji) trwał aż do stycznia – lutego 2021 roku. Wówczas odnotowano maksymalną wartość – 9,4%, po czym nastąpił silny spadek (o dynamice większej, niż w poprzednich latach), by w listopadzie 2021 przyjąć wartość 7,6%. Jest to wartość porównywalna z tą z końca 2019 roku, a więc jesienią i zimą roku 2021 sytuacja na rynku pracy powróciła do tej z analogicznego okresu przed pandemią. Ostatnie lata to okres bardzo znaczącej poprawy poziomu wynagrodzeń w województwie. Na koniec trzeciego kwartału 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej oraz w sferze budżetowej) wynosiło 5 436 zł i lokowało województwo na 11. pozycji. Dane te pokazują że mimo pandemii panującej w całym kraju działania zarządu podjęte jeszcze w roku 2020 a kontynuowane w ubiegłym roku przyniosły dobre efekty w gospodarce naszego województwa.

Raport o stanie województwa zawiera informacje o podejmowanych działaniach rozwojowych, które ujęte zostały w układzie celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, informuje nas o postępach we wdrażaniu dokumentów programowych w tym Strategii Rozwoju Województwa; Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020; założeń polityki terytorialnej województwa

kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020 oraz planu przestrzennego zagospodarowania. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+, określiła 1 cel nadrzędny, 5 celów głównych, 28 celów operacyjnych, 221 kierunków rozwoju i 134 projekty kluczowe.

Z danych zawartych w dokumencie wynika, że na koniec 2021 roku, pierwszego pełnego roku realizacji nowej strategii w zakresie 69 przedsięwzięć nie podjęto jeszcze działań, co stanowi ponad połowę wszystkich projektów kluczowych. Wśród przyczyn takiego stanu wskazywano m.in. brak przesądzeń odnośnie zapisów przygotowywanego Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027. 18 projektów kluczowych było w fazie realizacyjnej, co stanowi 13,4% wszystkich projektów. Należy również podkreślić, że 6 projektów kluczowych, to tzw. projekty wielokomponentowe, co oznacza, że w ramach jednego projektu kluczowego realizowanych było wiele odrębnych działań, które często były na różnych etapach zaawansowania. Warto podkreślić, że już w pierwszym roku realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+ 4 projekty kluczowe zostały zakończone. Kolejną kwestią to RPO – o tym będziemy mówić zapewne przy sprawozdaniu z wykonania budżetu. Sytuacja na koniec 2021 roku pozwala mieć nadzieję, że żadne euro z naszego RPO nie będzie zwrócone. Poziom kontraktacji na poziomie 95,59 % to bardzo dobry wynik. Rok 2021 był siódmym rokiem realizacji Kontraktu Terytorialnego dla województwa kujawsko-pomorskiego, dokumentu obowiązującego stronę rządową i samorządową. Dokument zawiera zarówno wysokość, sposób, warunki dofinansowania RPO WKP 2014-2020, jak również przedsięwzięcia priorytetowe istotne z punktu widzenia rozwoju kraju oraz województwa kujawsko-pomorskiego, co do których strony kontraktu deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W 2021 r. większość przedsięwzięć wpisanych do Kontraktu Terytorialnego dla województwa kujawsko-pomorskiego, znajdowała się w trakcie realizacji. Część zadań planowana do wdrożenia, jeżeli nie uzyska źródła finansowania do roku 2023, jest wskazywana do realizacji w następnej perspektywie finansowej UE.

Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, Zarząd Województwa, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania należące do samorządu województwa. Zadania są wykonywane przy pomocy Urzędu Marszałkowskiego i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych lub wojewódzkich osób prawnych. W 2021 roku odbyło się 51 posiedzeń zarządu na których podjęto 2143 uchwały zarządu. Zakres tematów i uchwał podejmowanych przez ten organ jest bardzo duży i w znacznej części wynika z podejmowanych przez sejmik uchwał. Zarząd jako organ wykonawczy realizował w minionym roku postanowienia uchwał sejmiku, realizował również szereg działań na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Wszystkie te działania pozwoliły na dynamiczny rozwój województwa, pozwoliły ograniczyć skutki pandemii COVID-19 w naszym regionie i

powoli wrócić na drogę rozwoju sprzed lockdownu. Szanowni państwo informuję, że Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego pozytywnie opiniuje raport o stanie województwa i jest za udzieleniem wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Chcę podziękować tym, którzy ze zrozumieniem przeczytali ten dokument i ocenili prace zarządu. I rozróżniają dwie kwestie – naszej aktywności od stanu ogólnej sytuacji regionu, na który ma wpływ przede wszystkim, to jaka jest sytuacja w całym kraju. I oceniają rok 2021, a nie – obecny. Uważam, że tylko takie spojrzenie ma sens, kiedy rzeczywiście potrafimy rozróżnić te dwa obszary. I za tę wnikliwość, chcę po prostu, zarówno panu przewodniczącemu klubu Koalicji Obywatelskiej jak i klubu PSL – podziękować. A co do opinii wygłoszonej przez pana przewodniczącego Wojciecha Jaranowskiego – no cóż, jeżeli pyta pan dlaczego ogłosiliśmy przetarg na zakup pięciu szynobusów teraz a nie wcześniej, to wyjaśniam, że te szynobusy będą kupowane ze środków React-EU, które się pojawiły teraz, kiedy jest pandemia. Nie było ich wcześniej, to jak mogliśmy ogłosić przetarg, itd.? Myślę, że na tym starczy. Dziękuję bardzo”.

Więcej pytań ani uwag w debacie nie zgłoszono.

Przewodnicząca sejmiku zamknęła debatę. Sejmik rozpatrzył raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 r.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że wręcz koniecznym poza podziękowaniem zarządowi, jest podziękowanie zespołowi dyrektora Adama Stańczyka i wszystkim osobom współpracującym przy opracowaniu tego dokumentu, który ma ponad 350 stron. To wielka i odpowiedzialna praca.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zarządziła głosowanie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 1/22; wynik głosowania: 19 głosów za, 5 przeciw, 0 wstrzymujących. Po rozpatrzeniu raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego bezwzględną większością głosów ustawowego składu, podjął uchwałę w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego i udzielił wotum zaufania.

Następnie pogratulowała Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego uzyskanego wotum zaufania.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Dziękuję jeszcze raz za to poparcie. Traktuje poważnie wszystkie wypowiedzi. Wsłuchuję się w nie – by nie popełniać błędów w przyszłości. Może rzeczywiście za dużo czasami mówimy, a jak coś nie wyjdzie, to wówczas jest o to jakaś pretensja. Nasze plany wcale nie były takie łatwe do osiągnięcia, jeśli je odkładamy, to z obiektywnych powodów. A okazuje się, że jest to taki asumpt do ataku, że się czegoś nie zrobiło. Może lepiej najpierw zrobić a potem powiedzieć o tym? Wydaje mi się, że rolę samorządu, będę to powtarzał i jeszcze raz to powtórzę, że od 16 lat przeżywam

podobną chwilę jak dzisiejsza – jest przede wszystkim szukaniem na miarę naszych ambicji takich celów do realizacji, które udźwigniemy wspólnie. Ambicje trzeba mieć. My tę strategię przyspieszenia świadomie nazwaliśmy tak nie tylko po to, żeby ładnie się nazywała, ale po to, aby rzeczywiście do roku 2030 osiągnąć te cele. Jestem przekonany, że to osiągniemy. Przy czym jest jedna żelazna zasada takiej realizacji celów – wzajemne zrozumienie, szacunek i takie zobowiązanie, że nawet jeżeli jesteśmy opozycją, to sprzyjamy regionowi. Czasami tak wyczuwam, że poszukujemy jakichś punktów słabych po to tylko, żeby nas ze sobą poróżnić. Wiem, że ta wielka polityka dominuje nad nami wszystkimi, ale my musimy dbać o interes naszego województwa i róbmy to wspólnie. Bo Państwo jako koalicja dzisiaj rządząca na poziomie krajowym a my – tu w regionie, możemy się uzupełniać. Możemy – pod jednym warunkiem, że będziemy do końca szczerzy. I nie będziemy źle interpretować i wykorzystywać tych oczywistych danych. Jeżeli obcina nam się dotacje o 1 mld zł, to mówmy to, że nam się obcina. Nie może tak być, że pomijamy niektóre fakty albo niektórych w ogóle nie dostrzegamy. Również mówię to o naszej stronie. Staram się obiektywnie mówić zawsze prawdę państwu o tym co robimy a czego nie zrobimy. Bądźmy w tej polityce jednak bardziej obiektywni i wspólnie sobie pomagajmy, bo w Warszawie jest dużo rzeczy do zrobienia. Dziś, kiedy tyle lat jestem marszałkiem, jestem w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na co dzień mam do czynienia z takimi problemami z całej Polski jak i też w Radzie Narodowej Prezydenta RP. Wszyscy zabiegają o swoje. Każdy samorząd zabiega o swoje. I my musimy być wspólnotą samorządową w pierwszej kolejności, a potem ugrupowaniami politycznymi. Bardzo dziękuję jeszcze raz za ten rok pracy. Dostaliśmy od państwa przepustkę do tego, aby dokończyć to co zaczęliśmy. W przyszłym roku będą chyba wybory jak wszystko na to wskazuje – zobaczymy, jak oceni społeczeństwo, mieszkańcy regionu, to co tu robimy na tej sali – i jako rządzący i jako opozycja”.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** ad vocem powiedział: „Myślę, że nawet w czasach Cesarstwa Rzymskiego w senacie wobec cesarza padały i głosy krytyczne. Dziwi mnie, że pan w tej mierze nie potrafi przyjąć słów krytyki. Zarzuca radnemu opozycjnemu, że czegoś nie rozumie. Albo że wykazuje się złą wolą, albo że wpisuje się w politykę krajową, w politykę partyjną, itd. Wydaje mi się, że takie insynuacje są nie na miejscu. Przed chwilą miał pan ważny moment – uchwalono wotum zaufania dla pana. A nasza rola jest tu taka, żeby krytkować, żeby szukać słabych punktów i je wykazujemy. Mam nadzieję, że pan jakieś wnioski z tego wyciągnie. Chociażby sytuacja podniesienia dotacji na usługę kolejową w zeszłym roku wpisuje się idealnie w to, co postulowaliśmy na koniec 2021 r. Ten głos krytyki był zasadny i pan po czasie przyznał nam rację. Ja bym sobie nie życzył, żeby pan w ten sposób komentował nasze wypowiedzi. Wypowiedź pana przewodniczącego Wojciecha Jaranowskiego była oparta na faktach. To, że znalazł pan tam jakiś słaby punkt, to nie znaczy, żeby deprecjonować całą wypowiedź, a nam insynuować

jakieś partyjne zachowania. O tego tu jesteśmy – jesteśmy opozycją i będziemy pana działania krytykować”.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwał:

- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 2/22 (zał. nr 12);

- w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 3/22 (zał. nr 13).

Radni otrzymali projekty uchwał oraz następujące materiały: sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok (zał. nr 12); sprawozdanie finansowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok (zał. nr 12); sprawozdanie o udzielonych dotacjach w 2021 roku (zał. nr 14); sprawozdanie z wykonania planów finansowych wojewódzkich osób prawnych za 2021 rok (zał. nr 15); sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok (zał. nr 12); informację o stanie mienia Województwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (zał. nr 14).

Przystąpiono do realizacji porządku obrad:

Skarbnik **Paweł Adamczyk** przedstawił prezentację (zał. nr 15) zawierającą:

- wykonanie budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok,
- analizę sytuacji finansowej wojewódzkich osób prawnych,
- sprawozdanie finansowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok,
- sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok,
- informację o stanie mienia Województwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Następnie wiceprzewodnicząca sejmiku **Agnieszka Kłopotek** odczytała uchwałę Nr 1/S/2022 Składu Orzekającego Nr 11 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa, oraz uchwałę Nr 3/x/2022 Składu Orzekającego Nr 11 RIO w Bydgoszczy z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie sprostowania zapisów uchwały Nr 1/S/2022 Składu Orzekającego Nr 11 RIO w Bydgoszczy z dnia 22 kwietnia 2022 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa. Radni otrzymali ww. uchwały (zał. nr 16, nr 16a).

Z kolei przewodniczący Komisji Rewizyjnej **Marek Hildebrandt** przedstawił wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 maja 2022 r.

w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego absolutorium. Wniosek o udzielenie absolutorium zarządowi województwa został przyjęty: 4 głosy za, 2 przeciw, 0 wstrzymujących. Radni otrzymali ww. wniosek (zał. nr 17).

Następnie wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** odczytał uchwałę Nr 1/Kr/2022 Składu Orzekającego Nr 11 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w sprawie opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2021 rok. Radni otrzymali ww. uchwałę (zał. nr 18).

Przystąpiono do dyskusji i rozpatrzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok.

Z kolei nastąpiły wystąpienia i opinie klubów radnych oraz indywidualne głosy radnych.

W imieniu Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej głos zabrał radny **Michał Czepek**, który powiedział: „Rok 2021 był kolejnym rokiem, kiedy przyszło nam funkcjonować w covidowej rzeczywistości. Był to niezwykle trudny rok – to czas okresowego ograniczania działalności wielu działów gospodarki, w tym transportu publicznego, edukacji, branży gastronomiczno-hotelarskiej czy kultury i sportu. Rok 2021 był też czasem czynnej walki władz województwa ze skutkami pandemii – nie tylko w zakresie wsparcia rzeczowego szpitali wojewódzkich i powiatowych, ale przede wszystkim bezprecedensowym wsparciem finansowym województwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, wsparcia pochodzącego ze środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Uchwalając budżet województwa na rok 2021 przyjęliśmy dochody ogółem na poziomie 1.207.704.361 zł, zrealizowaliśmy je na poziomie wyższym o 112 mln zł, tj. w kwocie 1.319.534.072 zł. Wydatki ogółem planowane w wysokości 1.282.004.361 zł zrealizowaliśmy na poziomie niższym o 67 mln zł od zakładanego, tj. w kwocie 1.215.459.522 zł. Największy wpływ na wykonanie wydatków na poziomie niższym od zakładanego było obniżenie wydatków na obsługę długu, poręczenia i gwarancje o kwotę 39 mln zł oraz wykonanie wydatków majątkowych w kwocie o 22 mln zł niższym od zakładanego. Tym samym deficyt budżetu województwa planowany na poziomie 74.300.000 zł nie został zrealizowany – wręcz przeciwnie – województwo wypracowało nadwyżkę budżetową w wysokości 104.074.550 zł. Zaplanowane wydatki na inwestycje województwa na łączną kwotę niemal 530 mln zł zostały wykonane w ponad 78%. Część niezrealizowanych wydatków inwestycyjnych wynika z opóźnień w realizacji poszczególnych projektów z powodu przerwania łańcuchów dostaw w czasie pandemii, część płatności przeszła na rok 2022. Na szczególną uwagę zasługuje aktywna polityka finansowa województwa w zakresie zarządzania długiem. Zarząd Województwa, w ślad za arytmetycznie rosnącą inflacją, zdecydował się na wcześniejszą spłatę zadłużenia na łączną

kwotę 67 mln zł. Dzięki takiej polityce koszt obsługi długu zredukowano z planowanej kwoty 7,5 mln zł do kwoty 3,7 mln zł. Dziś, przy ponad dwunastoprocentowej inflacji i WIBOR-ze sięgającym już niemal 7%, szczególnie doceniamy ten ruch. Kolejny raz pozytywnie zaskoczyły nas wpływy z udziału w podatkach od osób fizycznych i prawnych. Szczególnie kolejny rok znaczącego wzrostu dochodu z CIT, sięgający 200 mln zł – wg prognoz Ministerstwa Finansów udział województwa w dochodach z podatku od osób prawnych miał wynieść 195 mln zł – ostatecznie został zrealizowany w wysokości 395 mln zł. To dowodzi, że przedsiębiorstwa, zwłaszcza duże firmy z takich branż jak papiernicza, spożywcza czy medyczna, mimo pandemii nie tylko nie ograniczyły działalności, ale zwiększyły moce produkcyjne, sprzedaż i dochodowość. Nie było tu, w tym procesie udziału państwa, tylko przedsiębiorców. Nie bez wpływu na ten stan miała polityka wsparcia przedsiębiorców w ramach działań antycovidowych naszego samorządu. Przepisy, które wprowadziła UE po rozpoczęciu pandemii, pozwoliły uruchomić programy pomocowe dla firm z regionu i na pomoc przedsiębiorcom. Na ten cel w 2021 roku przeznaczyliśmy 528 mln zł. Działania antycovidowe dotyczyły także ochrony zdrowia. W tym niezwykle trudnym roku, kiedy szczyt pandemii przypadł na 6 kwietnia 2021 roku, szpitale zmagaly się z gigantycznymi problemami kadrowymi. Problemy związane z brakiem lekarzy i pielęgniarek potęgowane były licznymi zmianami organizacyjnymi, wynikającymi z decyzji wojewody – z dnia na dzień szpitale, w tym nasze placówki wojewódzkie, musiały przeorganizować oddziały, ograniczać planowe przyjęcia i zabiegi, by mieć gotowość ratowania pacjentów zakażonych wirusem SARS-Cov-2. Pomimo tych trudności szpitale wojewódzkie zakończyły rok 2021 dobrymi wynikami finansowymi, w tym szpital wojewódzki we Włocławku rok zamknął wynikiem dodatnim na poziomie 6 mln zł. Wydatki na oświatę i wychowanie w 2021 roku wyniosły 75 mln zł i były wyższe od subwencji oświatowej o kwotę 10 mln zł. Z przykrością zauważamy, że rząd nie wywiązuje się z konstytucyjnych obowiązków finansowania edukacji i na barki samorządów, w tym naszego – wojewódzkiego – nakłada obowiązek dofinansowania tej działalności.

W tym miejscu pragniemy podziękować panu marszałkowi, zarządowi województwa oraz panu skarbnikowi za sprawne przeprowadzenie regionu przez trudny rok pandemiczny.

Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej opiniuje pozytywnie wykonanie budżetu za rok 2021 i będzie głosował za przyjęciem sprawozdania”.

W imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość głos zabrał przewodniczący **Michał Krzemkowski**, który powiedział: „W wypowiedziach osób z koalicji rządzącej ciągle słyhać słowa krytyki w stosunku do rządu, że to rząd przeszkadza w działaniach samorządu. Czasem w ogóle nie mówi się o tym, co jest korzystne. Jeżeli dzisiaj państw mówicie, że to samorząd wypracował tę nadzwyczajną nadwyżkę, to należy zwrócić uwagę, że jednak wynika ona przede wszystkim z bardzo wysokiej kwoty wpływu z podatku CIT,

która jest o 200 mln zł wyższa niż zaplanowano. I to nie wynika tylko z przedsiębiorczości przedsiębiorców, ale też z polityki interwencyjnej państwa w czasie pandemii. Polityka ta była tak prowadzona, że rozwój gospodarczy nie został zahamowany, a nawet w niektórych dziedzinach przyspieszony. Druga kwestia, o której się nie wspomina, to też uporządkowanie spraw fiskalnych. Gdyby radny Czepek zadał sobie trud i porozmawiał z którymś z naczelników urzędu skarbowego, to dowiedziałby się ile innowacji wprowadzono przy poborze podatków. I między innymi dlatego, z powodu pewnych usprawnień systemowych te wpływy są coraz wyższe, coraz skuteczniejszy jest pobór podatków, z których to województwo również korzysta. Kolejna kwestia. Była tu mowa o szpitalach – jednak nie wszystkie z nich mają wynik dodatni. Jest krytyczny wynik finansowy Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Toruniu, który z roku na rok jest coraz gorszy. W tym roku jest to już 24 mln zł zadłużenia. Z jednej strony mamy do czynienia z ogromnym programem inwestycyjnym w tym szpitalu, a z drugiej strony mamy do czynienia ze złą polityką realizowania świadczeń, która polega na tym, że przychody ze świadczeń finansowanych z NFZ są niższe, jak i dochodzi do pewnego rodzaju problemów personalnych. Dlatego warto o tym dzisiaj powiedzieć, bo oceniamy i sprawozdanie z wykonania budżetu, ale również sytuację finansową jednostek wojewódzkich. Coś jest jednak nie tak z realizacją tego budżetu, skoro planujemy wysoki deficyt, bo powyżej 70 mln zł a kończymy rok nadwyżką 104 mln zł. To znaczy, że z jednej strony planujemy deficyt, bo chcemy inwestować, ambitnie realizować plany rozwojowe, ale z drugiej strony na końcu okazuje się, że te plany inwestycyjne w dużym stopniu nie są zrealizowane. A nadwyżka i tak jest obniżona, bo skarbnik wykorzystał ten czas pewnego zastoju inwestycyjnego, żeby pieniądze przeznaczyć na wcześniejsze spłaty kredytów. Jest to też zastanawiające, że mimo tego, że wpływy są o tyle wyższe, to jednak nawet na poziomie wydatków bieżących mamy kwotę o 7 mln zł niższą od zaplanowanej. Jeżeli odliczymy od tego jeszcze dodatkowe zadania remontowe, to będzie około 12 mln zł. Czyli z jednej strony ogromne dodatkowe wpływy, a z drugiej strony w pewnym sensie nie realizujemy zadań bieżących. Gorzej wygląda to w działaniach inwestycyjnych, choć lepiej niż w 2019 r., a gorzej niż w 2020 r. Ciągle nie jest dobrze. Plany inwestycyjne były takie, że wydatkowane miały być 503 mln zł, a wydano tylko 414 mln zł, tj. 82% wykonania planu. Z RPO, który jest głównym źródłem finansowania inwestycji, z planowanych 387 mln zł zostały wydatki zrealizowane w kwocie 269 mln zł, to jest o 118 mln zł mniej – blisko 1/3. Jeżeli weźmiemy pod uwagę całe RPO to z 583 mln zł – planowanego wydatkowania, wykonano za 417 mln zł, czyli 166 mln zł nie wydatkowano, czyli całe RPO za rok ubiegły wykonano w 70%. Odbija się to w realizacji konkretnych projektów – 1/3 z nich są to projekty zrealizowane połowicznie albo częściowo, a niektóre w ogóle nie zostały zrealizowane.

Był to bez wątpienia chudy rok dla edukacji, gdzie wydatki bieżące są niższe – we wszystkich placówkach oświatowych na wynagrodzenia wydatkowano mniej niż zaplanowano, wyjątek stanowią dwie placówki: Medyczo-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu i Pedagogiczna Biblioteka Województwa w Bydgoszczy. Natomiast bardzo „tłusto” wypada budżet promocji województwa – tradycyjnie. Na promocje województwa planowano wydać 4 mln zł, a wydano blisko 10 mln zł. Jest też kwestia organizacji Konwentu Marszałków Województw RP, na którą wydano 230 tys. zł – niebagatelna kwota. Zastanawiamy się, czy aż takie środki trzeba było na ten cel przeznaczyć. Pan marszałek nie podjął się wyzwania wejścia do rządowego programu Kolej Plus tłumacząc tym, że brakuje środków na realizację dokumentacji, zrzucając częściowo odpowiedzialność finansowania tej dokumentacji na samorządy niższego szczebla. Chciałbym zauważyć, że gdybyśmy zaoszczędzili chociażby 1 mln zł na promocji, to można byłoby dwa projekty przygotować. Wiadomo, że nie ma gwarancji, że te projekty zostaną zrealizowane. Natomiast, jeżeli jest projekt, to jest z czym złożyć wniosek. Jeżeli jest jakaś wizja, to później łatwiej ją realizować. Niestety, takiej filozofii tu nie dostrzegamy, a szkoda, bo kolej jest to ten środek transportu, który jest środkiem transportu nowoczesnych regionów. Wydaje się, że to był historyczny środek lokomocji, ale ona ma w tej chwili swój renesans. W sytuacji tak ogromnego zatłoczenia dróg Unia Europejska czy państwa zachodnie stawiają na ten środek lokomocji. Więc jeżeli chcemy być nowoczesnym województwem, to powinniśmy odtwarzać linie kolejowe i starć się przenosić ruch pasażerki na publiczne środki transportu, zwłaszcza na bezkolizyjny środek jakim jest kolej.

Jest to kolejny rok, kiedy zasadniczo różni się kwota planowanych dotacji dla spółek wojewódzkich. Planowano dokapitalizować je kwotą 21 mln zł, a ostatecznie wydatkowano 95 mln zł. Zdaję sobie sprawę z tego, że pewna część z tych środków, to są pieniądze z poręczeń, które zamieniono na dokapitalizowanie. Jednak doszło do kilku niezapowiedzianych wcześniej transz finansowych dla spółek, których funkcjonowanie oceniamy źle. Większość z tych spółek są to spółki, do których trzeba ciągle dopłacać, aby się przynajmniej bilansowały.

Martwi nas też niższe wydatkowanie środków na zadania remontowe, które są bardzo ważne, i których potrzeb jest bardzo wiele. W 2020 r. wydatkowano na ten cel 39 mln zł, a w 2021 r. niestety tylko 25 mln zł. Uważamy, że tendencja powinna być wzrostowa tym bardziej, że akurat te środki są łatwiejsze do wydatkowania niż te na inwestycje. Są one najczęściej z RPO i mając nadwyżki budżetowe warto by tych remontów robić więcej.

Chciałbym teraz zwrócić uwagę na te działania, których nie zrealizowano, a które w naszym przekonaniu są ważne w ramach poszczególnych działów. To jest już kolejny rok, kiedy nie wydatkujemy planowanych środków w dziale przetwórstwo przemysłowe. Kolejnym razem dotyczy to bardzo niskiego wykonania projektu *Mówisz – masz* w rozdziale: rozwój

kadr nowoczesnej gospodarki – wydatkowano tylko 1/3 środków. Co roku jest tak samo. Wielokrotnie mówiłem o braku większej zasadności realizacji tego projektu, ale skoro chcecie go realizować, to dobrze byłoby, aby był realizowany zgodnie z planem.

W dziele handel – martwi brak realizacji projektu: przygotowanie i rozwój pakietu usług doradczych w zakresie umiędzynarodowiania małych i średnich przedsiębiorstw. Planowano wydać 7,5 mln zł, a wydatkowano 0 zł. Szkoda.

W dziale transport i łączność – wynik tego działu w dół ciągną działania na drogach wojewódzkich. Jest poprawa, widać, że pewne prace nabierają tempa i wyniki są lepsze, ale tu wychodzą te pewne zaległości z poprzednich lat i niestety również w roku 2021 nie wykonano zadań inwestycyjnych na kwotę 45 mln zł. Trochę poprawiono ogólny wynik działaniami w bieżącym utrzymaniu dróg – i bardzo dobrze. Niestety jest tu szereg inwestycji, których nie zrealizowano np. przebudowa wiaduktu na drodze Chojnice – Świecie za 10 mln zł. Nie zrealizowano projektu realizacji dokumentacji technicznej do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – tu wydatkowano jedynie 30% środków. Wydatki na dokumentację techniczną dla działu pierwszego i trzeciego z Planu spójności komunikacyjnej pod przyszłe inwestycje, to też wydatkowano tylko 10% planowanych środków.

W samym RPO, który jest główną osią realizacji dróg wojewódzkich wydatkowano 129 mln zł na 204 mln zł, tj. nieco powyżej połowy. Tu przykładem jest parę projektów ścieżek rowerowych, które zostały wykonane tylko połowicznie, jest budowa obwodnicy Lubrańca, gdzie wydatkowano tylko 10%; droga Brzoza – Łabiszyn wykonanie śladowe, bliskie zeru; droga Stolno – Wąbrzeźno – mieliśmy już taką nadzieję, że ta kwestia będzie w roku ubiegłym zamknięta, a wydatkowano tu tylko 50% i prace nadal trwają. Jest jeszcze kwestia dokumentacji projektowej na drogę kolejową z Trzcianca przez port lotniczy do Solca Kujawskiego – z 1 mln zł na ten cel nie wydatkowano ani złotówki. Przeprawa promowa w Solcu Kujawskim – tu niby wszystko jest zakończone, ale z jakiś powodów, jakiś niedoróbek, niedociągnięć technicznych tej inwestycji ciągle nie można uruchomić. Jest też kwestia aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego za 100 tys. zł – ten problem pojawia się co roku, zadanie jest wpisywane, ale nie jest realizowane.

Kolejny dział, w którym zawsze mamy niedowyożnienia, to dział informatyzacji – na zaplanowane 70 mln zł wydano 45 mln zł. Dotyczy to m.in. projektu Infostrada Kujaw i Pomorza, ale także Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej, gdzie realizacja finansowa jest tylko na poziomie 30% planu.

Dział administracja. Był plan rozbudowy urzędu marszałkowskiego, była nawet w tym celu założona spółka 2-3 lata temu i ciąga ta inwestycja nie może ruszyć, jest opóźniona – 5% wykonania w roku ubiegłym.

Projekty dotyczące promocji gospodarczej, wsparcie umiędzynarodawiania przedsiębiorstw, Invest in BiT CITY: wykonania na poziomie 10% i 60%. Co ciekawe,

projekty o podobnym celu: Expressway i Promesia postępu gospodarczego regionu – wykonanie 100%.

Dział oświata, wychowanie, edukacja. Były tutaj ambitne plany remontowe w Medyczo-Społecznym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu, w Bibliotece pedagogicznej w Toruniu, w KPCEN we Włocławku – niestety tych remontów nie wykonano. Nie zrealizowane też, bądź też zrealizowano połowicznie projekty inwestycyjne w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych – głównie dotyczy to inwestycji w infrastrukturę przedszkolną i rozwoju zawodowego.

W dziale społecznym też jest parę projektów, które niestety zostały realizowane tylko częściowo, np. Teleopieka, Trampolina 3 – 25% wykonania; Aktywne włączenie – 0% wykonania; Rodzina w centrum – 50% wykonania; projekt inwestycyjny Termomodernizacja Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu – 0% wykonania.

Dział gospodarka komunalna i ochrona środowiska – tu cyklicznie bardzo niskie wykonanie projektu dotyczącego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Na koniec kwestia spółek. Mamy kolejny rok kiedy dokładamy do spółki Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowej – tym razem jest ujemny wynik działalności operacyjnej spółki na kwotę 2,5 mln zł. Wielokrotnie poddawaliśmy pod wątpliwość, sensowność działania tej spółki. Niestety, nie ma takiej refleksji i ciągle do tej spółki dokładamy. Chcielibyśmy, aby się ona chociaż bilansowała. Ma dostęp do środków unijnych, jest zrealizowana w województwie sieć szerokopasmowa, a są to pewne podstawy do tego, aby spółka się samofinansowała.

Byliśmy sceptyczni co do powołania spółki Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne, którą w roku ubiegłym dokapitalizowano kwotą 2,5 mln zł. Będziemy się przyglądać dalszemu rozwojowi tej spółki i będziemy chcieli w przyszłym roku przeprowadzić rozmowę na temat w jaki sposób ona funkcjonuje, bo wprowadzamy nowy podmiot, który niesie za sobą pewne koszty. Chcielibyśmy wiedzieć, że te koszty są zasadne i przynoszą pożytek.

Wszystko to, o czym powiedziałem jest wystarczającą argumentacją, aby przedstawić stanowisko w imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość – będziemy głosowali przeciwko udzieleniu absolutorium i przeciwko przyjęciu sprawozdania finansowego z wykonaniu budżetu województwa za 2021 rok”.

Przewodniczenie obradom objęła wiceprzewodnicząca sejmiku Agnieszka Kłopotek

W imieniu Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego głos zabrał przewodniczący **Paweł Zgórzyński**, który powiedział: „Sprawozdanie przygotowane przez zarząd województwa i skarbnika przedstawia nam wykonanie za rok budżetowy 2021. Rok 2021 był trudny i specyficzny. Aktywność zarządu i urzędu skupiona była na walce i przeciwdziałaniu pandemii Covid-19. Przesunięte środki w ramach RPO WKP 2014-2020

połączone z rządową pomocą, zapewne w znacznym stopniu złagodziły negatywny wpływ wystąpienia pandemii w naszym województwie na gospodarkę, ale efekty zarówno wydatkowanych środków jak i samej pandemii będziemy widzieli w najbliższych latach. Kontynuacja ograniczeń i panującej pandemii, a także niekontrolowana inflacja miały negatywny wpływ na wykonanie budżetu.

Budżet na rok 2021 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/395/20 z dnia 21 grudnia 2020 roku, a następnie zmieniany 14 razy uchwałami zarządu województwa i 6 razy uchwałami sejmiku zakładał dochody ogółem na poziomie 1.020.7704.361,00 zł, po zmianach wyniósł 1.407.521,11 zł, a wykonany był w 93,75 % czyli kwota 1.319.534.072,85 zł. Różnica dochodów w zaplanowanych w uchwale budżetowej na 2021 rok zmianach, a następnie wykonanie, to prawie 112 mln zł tym razem wzrost dochodów w stosunku do zaplanowanych. Można by powiedzieć, że dochody zaplanowane uchwałą budżetową z grudnia 2020 roku były ostrożne i niedoszacowane. Jest jednak pewno ale, dochody bieżące wzrosły nam o prawie 200 mln zł w stosunku do zaplanowanych, a spadły dochody majątkowe w stosunku do planu o prawie 96 mln zł. Wyższe wykonanie dochodów to przede wszystkim wyższy udział podatków niż zakładaliśmy, wyższe subwencje i pozostałe dochody

Analizując wykonanie budżetu na uwagę zasługuje wysokie wykonanie budżetu po stronie dochodów bieżących a konkretnie nasz udział w podatkach. W stosunku do pierwotnie zaplanowanych na poziomie 275 ml zł wykonanie wyniosło ponad 410 mln zł. O czym to może świadczyć w dobie pandemii i zamknięciu czasowym części gospodarki, albo źle szacowaliśmy dochody bieżące (ale według zasad sporządzania budżetu tak nam wynika) albo przedsiębiorcy nie inwestowali w roku 2021 podobnie jak w roku 2020 i płacili podatki. Drugi wariant wydaje się bardziej prawdopodobny i w perspektywie kilku lat możemy odczuć tego skutki negatywne. Podsumowując budżet po stronie dochodów oceniamy dobrze wykonanie budżetu. Wynika to zapewne z działań zarządu i wieloletnie kreowanie polityki rozwoju przez obecnie rządzącą województwem koalicję KO – PSL.

Wydatki ogółem zaplanowane pierwotnie na poziomie 1.282.004.361 zł po zmianach wyniósł 1.421.810.199,11 zł, a wykonanie ostateczne to 1.215.459.522,65 zł, co stanowi trochę ponad 75% planowanych wydatków. Planowane wydatki przeznaczone zostały w kwocie prawie 700 mln zł na wydatki bieżące i w kwocie niespełna 510 mln zł na wydatki majątkowe. W stosunku do roku 2020 wydatki majątkowe wzrosły o prawie 140 mln zł.

Planowany budżet na rok 2021 po stronie wydatków, szczególnie majątkowych, był budżetem odważnym i ambitnym. Wykonanie nieco gorsze. Zdajemy sobie sprawę, że ograniczenie spowodowane wystąpieniem pandemii miały duże znaczenie w wykonaniu wielu inwestycji, ale czy tylko to jest powodem takiego wykonania budżetu po stronie wydatków majątkowych. Rok i dwa lata temu zwracałem uwagę na niskie wykonanie zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich, wówczas byliśmy świeżo po zmianach

personalnych osób odpowiedzialnych za tę część budżetu. Efekty widać dziś, może w dziale transport i łączność nie zostały wykonane wszystkie zaplanowane zadania, ale jest znacznie lepiej niż wykonanie za rok 2019 i 2020. Zaangażowanie osób odpowiedzialnych za inwestycje drogowe, częste wizyty na placach budów i cykliczne sprawozdania przedstawiane Sejmikowi przyniosły efekty. Zdajemy sobie sprawę z tego, że nie da się zrobić wszystkiego od razu, że niektóre inwestycje wykonywane są latami, z informacji uzyskanych w czasie sesji wiemy również, że nie zawsze po zakończonej inwestycji firmy wykonujące dane zadanie, równie szybko kończą rozliczanie projektu. Wykonanie budżetu w dziale transport i łączność była by zapewne większa, gdyby była lepsza dostępność materiałów do budowy dróg. Od kilku lat mamy huśtawkę na rynku wykonawców zarówno robót drogowych jak i budowlanych. Po chwilowym ustabilizowaniu się rynku w roku 2020 znowu widzimy dużą niestabilność. Kosztorysy to jedno a przetarg to drugie. Wysoka inflacja również nie wróży nic dobrego.

Dział, który budzi nasz niepokój to 720 informatyka. Na zadania takie jak Infostrada Kujaw i Pomorza zaplanowano kwotę 33 mln zł zwiększono do 39,14 mln zł, a wykonanie to 26,5 mln zł czyli niecałe 68%. Jeszcze gorzej wygląda projekt Kultura w zasięgu 2.0, na którą zaplanowano 10 mln, następnie zmniejszono do 6,8 mln zł, a wykonano niespełna 1,5 mln zł, czyli 21,5 %.

Trzecią wartością rozpatrywaną dziś przez nas, to deficyt budżetowy zaplanowany w grudniu 2020 na poziomie 74,30 mln zł, zmniejszony do kwoty 14,3 zł, a w konsekwencji osiągnęliśmy nadwyżkę budżetową w kwocie ponad 4 mln zł. Wypracowana nadwyżka nie jest niczym nadzwyczajnym i zapewne lepiej by było gdybyśmy mieli nawet deficyt, ale wykonanie byłoby znacznie większe.

Podsumowując wykonanie budżetu za rok 2021 uwzględniając plan z początku roku, a następnie kolejne zmiany i ostateczne wykonanie, pozytywną opinię Komisji Rewizyjnej Sejmiku i pozostałych komisji w których pracujemy, opinię biegłego rewidenta i opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego będzie głosował za udzieleniem absolutorium zarządowi województwa”.

Z kolei nastąpiły indywidualne głosy radnych.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział, że zacznie od tego, że chciałby wyrazić słowa podziękowania i uznania za pracę całego zarządu, a szczególnie w tym pana skarbnika wraz ze swoim zespołem nad przygotowywanymi materiałami dla radnych i dla Regionalnej Izby Obrachunkowej. Czytając poprzednie budżety, jak i sprawozdania z tych budżetów, chyba każdy z radnych zauważył duży postęp w zakresie składanych informacji. A z materiałów, jeżeli dokładnie je przeczytać, można to wszystko wiedzieć i w każdej sprawie być zorientowanym. Za to serdecznie podziękował. Po drugie, chciałby powiedzieć, to o czym mówił kolega Paweł Zgórzyński, w zakresie inwestycji drogowych wiele słów padało

negatywnych, ale w ostatnim czasie stwierdzić należy wyraźny postęp w realizacji mimo tych kłopotów i trudności, o których ciągle wiemy i także dyskutujemy. A dyskutując oczekujemy więcej – to jest prawda, ale trzeba wziąć pod uwagę uwarunkowania jakie mamy, że w tych warunkach postęp następuje. Życzymy sobie, zarządowi ale szczególnie mieszkańcom, żeby postęp był jeszcze bardziej nie tylko szybszy, ale i stabilny. Oddawane kolejne odcinki dróg po modernizacjach świadczą to tym, co przed chwilą powiedziałem. Po trzecie, chciałby jednak powiedzieć jednak dwa zdania o rolnictwie, żeby się wspólnie zastanowić a szczególnie adresuje to do zarządu, jako wnioski z posiedzeń Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby więcej poświęcić działań i środków finansowych na produkcję zdrowej żywności czyli na gospodarstwa ekologiczne, które się rozwijają, ale bardzo powoli. Także na gospodarkę wodną. Podziękował za środki dla spółek i gospodarki wodnej, ale to jest za mało. Powiedział, że Wody Polskie, które zastąpiły nasze działania związane z gospodarką wodną, zajmują się ale tylko niestety administracyjnymi działaniami, a nie działaniami przyszłościowymi i rozwojowymi. Jeżeli nie wprowadzimy retencji wodnej, to czytając i słuchając wypowiedzi fachowców, grozi nam wyraźny deficyt wody. Nad tym trzeba się zastanowić. Deficyt wody się pogłębi i to bardzo wyraźnie. Podkreślić trzeba in plus spadek zadłużenia w naszym budżecie o ponad 10% w skali roku. Jeżeli tak by się nam to układało, to w ciągu 10 lat moglibyśmy zejść do zera. Na koniec skierował pytanie do pana marszałka, bo nigdzie nie może wyczytać ani się dowiedzieć, czy my wspieramy działalność ludowych zespołów sportowych? Zwracają się do niego działacze, którzy narzekają, a chcieliby, abyśmy wsparli działalność zespołów, które kiedyś funkcjonowały bardzo prawidłowo przy województwie. Skierował tę sprawę do zarządu jako wniosek, aby się zarząd nad tym zastanowił.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przejęła prowadzenie obrad.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski** powiedział, że chciałby krótko się odnieść do kwestii subwencji oświatowej, o której wspominał pan radny Michał Czepek. Również ubolewa nad tym, że ona jest niewystarczająca. Niestety prawo oświatowe jest tak skonstruowane, że subwencja oświatowa jest tylko jednym z dochodów jednostki samorządu terytorialnego, z których dochodów utrzymuje się oświatę. Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych w art. 3 ust. 2 mówi wyraźnie, że środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego oraz utrzymanie placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. A więc nie tylko dochodem jest subwencja oświatowa, ale również podatki CIT i PIT. Rzadko się zdarza w jednostkach samorządu terytorialnego, żeby subwencja pokryła całość wydatków na wynagrodzenia nauczycieli i utrzymanie jednostek. Niestety tak stanowi prawo. Też chciałby, aby tak było.

Radny **Marek Hildebrandt** powiedział, że bardzo dużo zostało powiedziane, i o drogach, i o spółkach. Ale chciał zwrócić uwagę, że nasze spółki korzystają obficie z RPO. Duże pieniądze otrzymują na różne swoje programy. A zamiast być motorem rozwoju naszego województwa, to one właściwie są hamulcem naszego województwa. Skoro my musimy dołożyć 95 mln zł do kapitałów tych spółek, i zwiększyliśmy to w ubiegłym roku o 74 mln zł. Dodaliśmy 74 mln zł na spółki, które właściwie powinny stymulować rozwój naszego województwa, a one są hamulcem. A na remonty dróg dołożyliśmy tylko 14 mln zł. Dodał, że jeśli przedsiębiorcy wyprodukowali z CIT o 200 mln zł więcej, to dlaczego przeznaczaliśmy tylko 14 mln zł więcej na drogi? Skierował uwagę do pana marszałka, że trzeba się nad tym zastanowić, skąd się bierze pieniądze i gdzie się powinno inwestować. Uważa, że inwestycje w te spółki i tworzenie nowych spółek, nowych bytów, to po prostu tego województwa nie rozwija a wręcz przynosi nam stratę. Przy tej okazji powiedział, że to zadłużenie naszego województwa, nie jest duże, ale jeśli dołożymy 800 mln zł na inwestycje medyczne, to będzie już miliard, a wiadomo, że inwestycje medyczne nie mają ani majątku ani nie mają dochodów, a to spoczywa na naszych barkach. To też hamulec i jak patrzy na to, że są jakieś plany dla naszych szpitali wojewódzkich, co najmniej 1 mld zł w przyszłości, to już w ogóle się zastanawia, skąd my te środki pozyskamy. Pan marszałek może widzi to lepiej, ale sam jakoś nie widzi tego. Może jest dużo lepiej w inwestycjach na drogach, ale jest jeszcze dużo do zrobienia i jeśli są dodatkowe środki, to powinniśmy drogi remontować w szybszym tempie, bo inaczej tego nie zrobimy.

Radny **Jacek Gajewski** zwrócił się do rannego Marka Hildebrandta, który wspominał o drogach i zapytał radnego czy wie, ile kilometrów dróg zbudowała w ubiegłym roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na terenie województwa kujawsko-pomorskiego? Niecałe 10 km. Nawiązując do kilku wcześniejszych wypowiedzi powiedział, że my jako samorząd jako województwo nie działamy w oderwaniu od tej sytuacji, jaka generalnie panuje w kraju. Podał przykład Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – z tej letniej transzy 6 mld zł – tylko 330 mln zł trafiło do naszego województwa. Pomoc rządowa – dla przedsiębiorców, była taka, że na koniec 2021 roku ponad 10% jednoosobowych działalności gospodarczych w naszym województwie zostało zawieszonych lub zlikwidowanych. Inflacja, która ma ogromny wpływ na koniec 2021 roku w grudniu wyniosła 8,6%. To są liczby, cyfry, które pokazują, że to wszystko, co robimy i to, co robi rząd centralnie ma wpływ na nasze działania i to ogromny. Uważa, że kolega Marek Hildebrandt jako przedsiębiorca może powiedzieć, że system fiskalny w Polsce jest chyba najbardziej skomplikowany w Unii Europejskiej. I jako przedsiębiorcy mamy ogromne problemy, żeby w tym wszystkim się odnaleźć a to, co obecnie się dzieje w roku 2022, to przyprawia wszystkich o wielki ból głowy. Nawet w trakcie tego roku fiskalnego nie wiemy do końca jak się będziemy z ten bieżący rok rozliczać.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** powiedział, że co roku jest tak, że część firm upada i zakładane są nowe. To jest naturalny proces w gospodarce. Wpływ pandemii jest tu widoczny. Jest problem, ale pewne działania podjęte i to podjęte zarówno przez rząd, który chcecie pominąć, jak gdyby w czynnikach wyciągających gospodarkę z regresji jak i samorząd, to trzeba o tym wsparciu obiektywnie powiedzieć. Zarówno rząd jak i samorząd wspierają przedsiębiorczość. Jeżeli chodzi o drogi budowane przez GDDKiA, to pan radny nie wymienił jakie to są drogi, ile jest inwestycji, a ile inwestycji realizuje samorząd województwa, bo to są jednak kilometraże nieporównywalne i też skala trudności tych przedsięwzięć jest nieporównywalna.

Radny **Jarosław Katulski** skomentował wypowiedź przedmówcy, że na szczęście za rok nie będziemy musieli się tym martwić, bo Polski Ład wszystkie te problemy wyprostował.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział, że zmobilizowała go do zabrania głosu wypowiedź radnego Michała Krzemkowskiego odnośnie upadłości firm. Zapytał czy pan radny zdaje sobie sprawę, że jeżeli rząd będzie tak dalej działał, jak działa względem WORD-ów, to za przyszły rok czy za dwa będziemy właśnie akceptowali upadłość WORD-u, ponieważ od 10 lat brak waloryzacji stawek opłat za egzaminy przy wzroście kosztów powoduje, to co mówił pan skarbnik, że za ubiegły 2021 rok wszystkie trzy WORD-y mają straty, co było niewyobrażalne wcześniej, gdyż zawsze włocławski WORD był na stracie za poprzedniego dyrektora, a gdy nastąpiła zmiana dyrektora, to teraz WORD włocławski ma tylko 23 tys. straty, a np. toruński 796 tys. zł, bydgoski 430 tys. zł. Dlatego apelujcie państwo o to, żeby utrzymać WORD-y. Bo jeżeli nie będzie pieniędzy, bo one są powołane dla ludzi, to statutowa działalność WORD-ów, polegająca na tworzeniu bezpieczeństwa ruchu drogowego będzie całkowicie zamknięta, bo tylko w ubiegłym roku 400 tys. zł w całym województwie poszło na BRD w sytuacji, kiedy w latach poprzednich byłyby to miliony złotych, które szły z opłat pobieranych od egzaminowanych osób.

Radny **Jacek Chmarzyński** powiedział, że obyśmy mieli tylu słuchających co podsłuchujących – to też fakt z 2021 r., tyle że przykry. Tym, którzy ubolewają w tak partyjno-ironiczny sposób nad zaprzepaszczonymi szansami rozwoju naszego województwa, chciałby uzmysłwić podstawowe prawidło polskiego życia politycznego, niestety, że aby coś zrobić w większym zakresie samorząd każdego województwa musi liczyć na sprawiedliwą redystrybucję środków finansowych i wydawać by się mogło, że obóz rządzący, który ma prawo i sprawiedliwość wpisane w nazwę, wywiąże się z tego wzorowo – niestety tak się jednak i tym razem nie stało. Czy go to dziwi? Nie. Sprawiedliwość jest i pozostanie nieodzowną formułą ludzkich odniesień. Ale wiadomo, że może istnieć tylko wtedy, gdy istnieje i jest respektowane prawo, z czym obóz rządzący ma zasadniczy problem. Dlatego dzisiejsze państwo – obóz Zjednoczonej Prawicy stosując sprawiedliwość rozdzielczą a tej jest ostatnio bardzo dużo, tzw. tekturowy pieniądz, powinno jednak przestrzegać tych

niezmiennych reguł. Nie wolno samorzutnie czynić różnic powinno się traktować równych równo a nierównych odpowiednio do ich nierówności, zachowując odpowiednie proporcje. Niestety Kujawsko-Pomorskie tylko w znikomym stopniu doświadczyło sprawiedliwej dystrybucji środków finansowych. Przykłady już były – chociażby z Rządowego Funduszy Inwestycji Lokalnych na 15 projektów – zero alokacji. A z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w skrócie PIS – czyli pewnie nie najlepiej dla PiS-u, niestety tylko 33 mln zł a podkarpackie aż 243 mln zł. I to są te dwie dysproporcje. I dlatego, to co my mówimy – to są fakty i tylko fakty.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** ad vocem powiedział: „Zastanawiam się panie radny Chmarzyński czemu wykorzystał pan szyld Prawa i Sprawiedliwości, żeby się dostać tutaj i siedzieć tu na stołku, na tej sali – skoro program i działanie tego ugrupowania panu tak bardzo nie odpowiada. Domyślam się, że za dwa lata wykorzysta pan inny szyld partyjny, żeby znowu się tu znaleźć”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poprosiła, aby nie personalizować aż tak bardzo.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że pewne stwierdzenia, które wcześniej padały, budzą jego sprzeciw albo chociażby konieczna jest chwila refleksji. Padło stwierdzenie, że upadek firm to taka norma, że to jest to, co rzekomo każdego roku ma się dziać. Nie – to nie jest właściwe postawienie sprawy. Jeżeli firmy upadają dlatego że nie wytrzymują konkurencji, to mamy kapitalizm, który w którymś momencie suweren zadekretował. I to jest rzecz normalna. Natomiast jeżeli firmy upadają, dlatego że otoczenie biznesowe kształtowane ustawami wykańcza te firmy – dlatego jest upadek. To jest rzecz, które nie powinna mieć miejsca. Bo przecież te firmy, te niewielkie firmy, małe firmy, średnie firmy – stanowią podstawowe tworzywo polskiej gospodarki. I o tym nie możemy zapominać. To jest rzecz podstawowa dla naszego bytu i dla naszego rozwoju. Dlatego proponowałby zdecydowanie delikatniejsze stwierdzenie niż takie, że ot taki jeden upadł, to drugi przyjdzie – nie to tak się nie dzieje. To są takie stwierdzenia, jak ktoś nie prowadził kiosku ruchu to trudno mu się o pieniądzach wypowiadać, bo to nie są sytuacje, że pieniądze gdzieś tam się bierze z budżetu – nie, każdy przedsiębiorca, każdy grosz musi wypracować. Proszę mi powiedzieć, jak przedsiębiorca w przyszłym roku od stycznia będzie płacił ZUS, chociażby. Proszę policzyć 60% od średniej pensji liczone na 6 886 zł. To nie są warunki, w których można prowadzić interes. I kolejna rzecz, powiedział, że zgadza się z wieloma stwierdzeniami pana Wojciecha Jaranowskiego, ale tak lekkie także spojrzenie na sprawy finansowania oświaty nie odpowiada mu do końca, ponieważ oświata, to nie jest produkcja śrubek. I jeżeli przyjmujemy w którymś momencie, że ot – dofinansowanie centralne i jest constans, a jak wszystko diabli biorą, to niech się przejmuje samorząd, łącznie z tym, że co? Przesłanie drogi budować? Za oświetlenie nie będzie w gminie płacił? Bo nie ma innych

pieniędzy. Jeżeli się okazuje, że w 24 godziny można zmienić ustawę, to warto, tu zaapelował do związkowców, aby o tym pomyśleć. W ostatnim zdaniu powiedział, że co innego jest przywoływana na początku naszej rozmowy wartość nominalna, a co innego jest wartość realna czyli tej siły nabywczej, o której na początku przy budżecie i na końcu, samorząd województwa realizuje.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski**, w kwestii subwencji oświatowej powiedział, że jest zwolennikiem, aby oświata była całkowicie finansowana ze środków budżetu państwa. I jako związkowiec, i jako nasz związek – zawsze postulował o takie zmiany legislacyjne czy to do obecnego rządu czy to do poprzednich – niestety żaden rząd się na to jeszcze nie zdecydował.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że też się dołącza do głosu pana Wojciecha Jaranowskiego.

Radny **Marek Hildebrandt** ad vocem odnośnie dróg wojewódzkich i krajowych skomentował, że do Torunia z Brodnicy może już jakoś dojechać ale jadąc do Grudziądza z Brodnicy – to ciągle ma problem. Ma nadzieję, że to się zmieni.

Radny **Jacek Chmarzyński** ad vocem powiedział: „Ad vocem – jeżeli ktoś nie ma argumentów merytorycznych, to zawsze używa argumentów ad personam. Ale jeżeli chciałby pan wiedzieć, dlaczego? To dlatego w głównej mierze, że Prawo i Sprawiedliwość upartyjniło prawo i sprawiedliwość czyli dwa filary wolnej demokracji”.

Więcej głosów radnych nie było.

Następnie głos zabrał marszałek **Piotr Całbecki**, który powiedział, że zeszły rok był w sumie dobry dla budżetu pod względem jego realizacji i jeden z lepszych w historii, ponieważ został zakończony po stronie wykonawczej na poziomie planowanym, ale z dużą nadwyżką, gdyż rzeczywiście przeszło 100 mln zł żywej gotówki zostało przeniesione na rok następny, która bardzo się dzisiaj przydaje. Jako prosty przykład na co mogą się przydać te pieniądze zaoszczędzone i wypracowane w zeszłym roku wskazał, że jesteśmy właśnie po przetargach na budowę dróg, na które w budżecie na ten rok zapisano 50 mln zł. Tych bardzo ważnych remontów bieżących zarząd chce realizować jak najwięcej i jak najszybciej, ale już wiadomo, że wynik przetargowy na te inwestycje, bo ten etap już został zakończony, to 35 mln zł więcej, niż zaplanowano w budżecie. Specyfikacje, które są przygotowywane w tej chwili przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, są bardzo precyzyjne, szczegółowe i planowane wydatki są uaktualniane na bieżąco na podstawie kosztorysów i dokumentacji technicznych. Okazuje się, że będzie trzeba dołożyć 35 mln zł lub zrezygnować z tych inwestycji i ograniczyć praktycznie o połowę to, co było planowane przedłużając realizację zadań w czasie, bo albo któreś albo wszystkie zostaną unieważnione, i rozpisane ponownie. Dodał, że nie mówi tego po to, aby skarżyć się na inflację, na to, czy ktoś teraz wykorzystuje sytuację wojny w Ukrainie, sztucznie nakręca koszty, trudno jest mu to ocenić, wie jednak,

dzisiaj zarząd oraz skarbnik przede wszystkim widzą, że dobrze jest mieć zaoszczędzone pieniądze. Nie podejmuje się oceny dlaczego tak się stało w zeszłym roku, że pomimo planowanego deficytu uzyskano tak przyzwoity wynik. Na pewno jest to wynik dobrych wpływów z CIT, bo rzeczywiście one, jak zostało to zaprezentowane na wykresach, w całej Polsce poszły mocno w górę, z tego należy się cieszyć, bo przedsiębiorcy po pandemii, czy nawet w trakcie pandemii, wypracowali dochody, z których bardzo korzysta samorząd województwa. Sytuacja innych samorządów jest zapewne inna. Polski Ład miał rekompensować straty z powodu obniżki PIT, ale z tego, co słychać, rekompensata ta jest różna, a jaki będzie ostatecznie jej efekt będzie wiadomo po bieżącym roku budżetowym, który zresztą z powodu zmian w ogóle będzie miał zupełnie inną specyfikę. Do tej pory mogliśmy planować, ale również zmieniać w trakcie roku planowane dochody, teraz tego robić nie będziemy mogli, tak więc dochody muszą być sztywnie zaplanowane i w obrębie tychże należy się poruszać. Wypracowana nadwyżka jest zatem po prostu bezcenna, bo można ją zawsze przeznaczyć na rzeczy niezbędne.

Odnosząc się do wypowiedzi radnego Marka Hildebrandta powiedział, że droga, o której mówił, zostanie zrobiona. Jest ona w planach, co może potwierdzić obecny na sali dyrektor Graczyk, roboty będą prowadzone odcinkami i przyjdzie na nią czas. W sprawie dokapitalizowania spółek wojewódzkich na kwotę 95 mln zł wskazał, że 80 mln zł przeznaczono na Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne. W ten sposób samorząd spłaca dług, to nie jest darowizna z Europejskiego Banku Inwestycyjnego tej części inwestycji, tylko jest to po prostu bardzo niskoprocentowany kredyt. Ponieważ skorzystano z Planu Junckera nie wchodzi on do zadłużenia województwa i dzięki temu województwo ma większą swobodę przy konstruowaniu budżetu na kolejne lata. To jest bardzo ważne, przy czym należy pamiętać, że 2021 rok, o czym nie wspominał wcześniej, był kulminacją spłaty zobowiązań w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Zarząd planuje kolejne inwestycje służbie zdrowia, ale nie wiadomo jeszcze czy będą one finansowane z RPO, czy z krajowych programów, czy w ogóle z funduszy unijnych, na przykład z KPO, będzie można dofinansować pakiet inwestycyjny, bo ta sprawa jest wciąż nierozstrzygnięta. Kwestia rozpisania pieniędzy w ramach KPO jest odkładana przez rząd tak długo, jak długo nie będzie gwarancji, że w ogóle do Polski te pieniądze trafią, więc jest to taki poker, nikt nie odkrywa do końca kart, dlatego cały czas stoimy w miejscu nie wiedząc, z jakiego źródła możemy prosić Unię czy rząd o pomoc, żeby ten pakiet inwestycji sfinansować. Nadal w tej kwestii jest dużo niewiadomych.

Kontynuując temat spółek wskazał, że 10 mln zł w tym dokapitalizowaniu przeznaczono na Port Lotniczy Bydgoszcz. Rzeczywiście trwają starania by poprawić wyniki finansowe spółek, usprawnić spółkę cyfrową, i ma nadzieję, że już ten rok pokaże, że ją uzdrowiono, ale jest to proces. Ten ogromny kapitał, jego zdaniem, nie do końca sensownie

zainwestowanych pieniędzy przed laty, trzeba w jakiś sposób zamortyzować i rozpocząć nową działalność tej spółki cyfrowej, i tak się dzieje. Rzeczywiście te programy, które spółka dzisiaj realizuje, są zbilansowane i jest przekonany, że nikt już nie popełni takich błędów w przyszłości, że te spółki będą generować cały czas deficyt w działalności bieżącej. Spółki muszą mieć źródła dofinansowania albo europejskiego albo z działań bieżących, kiedy realizowane są już projekty i ich trwałość wygasa. Jako przykład podał tworzenie repozytorium informacji medycznych: to nie województwo powinno utrzymywać funkcjonowanie powstałych centrów danych tylko podmioty, które wchodzi w realizację tego projektu, za magazynowanie i udostępnianie tych danych będą płacić, bo będzie się to im opłacało. Dodał, że ma nadzieję, że SPZOZ, NZOZ i w przyszłości również POZ dostrzegą korzyści rozwiązania, dzięki któremu pacjent będzie miał dostęp do własnej informacji medycznej i będzie mógł z niej korzystać gdziekolwiek na świecie się znajdzie, i taki mechanizm przyciągnie pacjentów do takich podmiotów. Proces leczenia dla tej spółki jest w toku, ale to są małe środki w porównaniu z tym co wydaje się na spłatę zobowiązań. Słabe wyniki działalności lotniczej portu w Bydgoszczy są rezultatem pandemii. Podkreślił, że z wszystkich wydatków 44% to są wydatki inwestycyjne i z tych inwestycji, które zaplanowano, rzeczywiście nie zrealizowano jedynie w 20% przesuwając te pieniądze na ten rok. To jest naprawdę bardzo dobry wynik. Dodał, że jeżeli 44% wykonania budżetu to są inwestycje, to chciałby, aby ktoś wskazał podobny samorząd w Polsce i w naszym województwie, który na tak wysokim poziomie wydaje środki na inwestycje.

Odnosząc się do wypowiedzi, że następowały opóźnienia w realizacji w wydatkowaniu środków unijnych w związku z tym teraz samorząd dysponuje pieniędzmi na kontynuację programu wskazał, że przyjęto od początku taki plan, nigdy nie zakładano innego. To, że województwo było ostatnie w Polsce, bo już teraz nie jest, jest efektem tego, że samorząd miał własny plan i go realizował a ci, którzy dawno wydali pieniądze, stoją w miejscu, bo wydali je często pochopnie, muszą je teraz rozliczać i mają wielkie problemy, żeby to zakończyć. Jest to kwestia taktyki, zimnej krwi i opanowania w realizacji planów.

Podsumowując wypowiedź dodał, że uważa, iż należy sobie jedynie życzyć, aby ten rok był podobny. Podkreślił, że mówiąc o wykonaniu budżetu za rok 2021 należy mieć na uwadze to, co jest realizowane dzisiaj, i to, co będzie planowane już do 2030 roku, gdyż jeżeli przyjęto strategiczne dokumenty, w tym mapę drogową jak zrealizować wszystkie inwestycje drogowe w województwie, przecież można tego zrealizować bez twardych założeń podstaw finansowych. Jeżeli sytuacja będzie równie niestabilna, tak jak to jest teraz, gdy coś jest planowane za 50 mln zł a trzeba dołożyć 35 mln zł, to jest to duży problem: czy rzeczywiście te plany, które dzisiaj przyjmujemy do realizacji, są one rzeczywiście do wykonania. Wskazał, że uważa, że samorząd województwa powinien robić wszystko, żeby przyspieszać i tutaj przychylić się do wszystkich opinii, zarówno opozycji jak i głosów z

koalicji, że powinniśmy przyspieszać realizację tych inwestycji. Podziękował za słowa wypowiedziane w duchu troski o województwo i głosy zrozumienia. Dodał, że ma nadzieję, iż skuteczność wszystkich rzeczy, które w 2021 roku wyszły lepiej, zostanie jeszcze bardziej potwierdzona w 2022 roku. Podziękował radnym za wszystkie wypowiedzi mówiąc, że będą one brane pod uwagę.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Na tym zakończono dyskusję i rozpatrywanie sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok.

Przystąpiono do głosowania jawnego imiennego uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 2/22; wynik głosowania: 19 głosów za, 4 przeciw, 0 wstrzymujących, z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz: „zatwierdza się”. Sejmik podjął uchwałę i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Następnie przystąpiono do głosowania jawnego imiennego uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 3/22; wynik głosowania: 19 głosów za, 4 przeciw, 0 wstrzymujących; z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz „udziela się”.

Uchwała została podjęta bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** serdecznie podziękowała i pogratulowała marszałkowi Piotrowi Całbeckiemu, zarządowi województwa oraz skarbnikowi województwa Pawłowi Adamczykowi.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** ogłosiła 15-minutową przerwę w obradach.

- przerwa.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** wznowiła obrady po przerwie i przystąpiła do realizacji kolejnych dwóch punktów porządku obrad, które przewidywały rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2022 – projekt zarządu województwa – druk nr 56/22 (zał. nr 19). Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały: wynik głosowania: 5 głosów za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawek dotacji przedmiotowych dla operatorów świadczących usługi publiczne w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym – projekt zarządu województwa – druk nr 57/22 (zał. nr 20). Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały: wynik głosowania: 5 głosów za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących.

Skarbnik województwa **Paweł Adamczyk** przedstawił projekty uchwał zgodnie z ich uzasadnieniami. Zmiana polega na przesunięciu 18,5 mln zł w ramach tego samego rozdziału pasażerskie przewozy kolejowe; z paragrafu usługi remontowe na dotację przedmiotową w związku z tym, że remont taboru będzie przeprowadzony przez operatorów. Nie będzie zlecany zewnętrznie, tylko będą to wykonywali operatorzy przez POLREGIO i Arrivę. W związku z tym następuje zmiana stawek dotacji przedmiotowych w kolejny projekcie uchwały czyli zwiększenie dla Arrivy RP sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu w wysokości 26,63 zł; dla POLREGIO S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 27,86 zł. W konsekwencji przesunięcia tych środków w planach finansowych z remontów na wykonanie tych remontów przez operatorów.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania:

- uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2022 – projekt zarządu województwa – druk nr 56/22; wynik głosowania: 19 głosów za, 1 przeciw, 2 wstrzymujące; sejmik podjął uchwałę.

- uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawek dotacji przedmiotowych dla operatorów świadczących usługi publiczne w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym – projekt zarządu województwa – druk nr 57/22; wynik głosowania: 20 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące; sejmik podjął uchwałę.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał sprawozdanie z realizacji rocznego i wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi za rok (zał. nr 21, zał. nr 22). Komisja Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa zaopiniowała sprawozdania pozytywnie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** przedstawiła sprawozdania w formie prezentacji (zał. nr 23).

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przewodnicząca sejmiku podziękowała za merytoryczne i rzeczowe przedstawienie tematu. Wyraziła, w imieniu swoim i radnych, zadowolenie z działalności departamentu w tym zakresie. Sejmik sprawozdania rozpatrzył.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał raport z realizacji „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026” za rok 2021 (zał. nr 24). Komisja Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa zaopiniowała raport pozytywnie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** przedstawiła raport w formie prezentacji (zał. nr 25).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** odniosła się do emitowanego programu w TVP oddział bydgoski i zapytała jaka jest moc sprawcza tego typu audycji. Ile to kosztowało? Jako wieloletni pedagog śmie twierdzić, przy czym oczywiście mierzalność jest tego bardzo trudna, ale uważa, że można byłoby efektywniej wydać te środki.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** powiedziała, że jeżeli chodzi o współpracę z Telewizją Polską, to jest zawarta w ramach Urzędu Marszałkowskiego ramowa współpraca. Każdy odcinek jest skalkulowany chociażby ze względu na charakter ekspercki i zakres felietonów, które w ramach tej produkcji są przygotowywane. Średni koszt odcinka wynosi ok. 5-6 tys. w zależności od zakresu tematycznego i tego jak bardzo staramy się umieścić różne treści w programie. Jeżeli chodzi o efektywności to podała, że jest to badane na podstawie raportów z oglądalności. Tylko takie badanie można przeprowadzić. Telewizja Polska przekazuje raporty, z których wynika, że te odcinki i ich retransmisje są w różne dni i o różnych porach. Główna transmisja to jest ponad 50 tys. widzów a powtórki o porze porannej i przedpołudniowej – oglądalność jest niższa – 15-20 tys. oglądających.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę, że oglądalność nie oznacza i nie przekłada się na efektywność. Ogląda się bardzo często w różnych sytuacjach. Dodała, że uwrażliwia na ten aspekt czy na pewno tego typu telewizyjne programy mają moc sprawczą. Sama oglądalność nie jest miarą czegokolwiek

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że nie chce być złośliwy i tego nie adresuje do pani dyrektor, ale jeżeli chodzi o badanie oglądalności, to ostatnio czytał i zdumiał się tym bardzo, kto bada oglądalność. Firma ma siedzibę w stodole i otrzymała 24 mln zł rządowych pieniędzy na badanie oglądalności. Myśli, że nie była ona liderem wśród kształtowania opinii o tym programie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** powiedziała, że oczywiście zgadza się w 100%. Ale nie ma takich narzędzi i dodatkowego budżetu, aby mierzyć efektywność w wymiarze jakościowym. Stąd posiłkowanie się w sposób pośredni raportami dotyczącymi oglądalności, żeby mieć poczucie weryfikacji efektywności realizowanych działań w tym wymiarze. Powiedziała, że przyjmuje tę uwagę i będzie myśleć nad inną formułą, bardziej jakościową, która będzie w stanie zmierzyć efektywność realizowanych działań w wymiarze jakościowym, bo o takim można mówić, przeciwdziałając różnym negatywnym zjawiskom społecznym.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik raport rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał raport z realizacji „Kujawsko-

Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2022” za rok 2021 (zał. nr 26). Komisja Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa zaopiniowała raport pozytywnie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** przedstawiła raport w formie prezentacji (zał. nr 27).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę, że audycje telewizyjne są głównym narzędziem w różnych aspektach działalności departamentu. Zapytała czy to są audycje a nie audycja? Każda kosztuje 5 tys.?

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** powiedziała, że to są audycje.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że chce wyrazić jeszcze jedną wątpliwość przy całym szacunku dla pracy, którą wykonuje departament, bo rzeczywiście jest tytaniczna – natury etyczno-moralnej, że jeżeli byłaby dzieckiem z rozbitej rodziny i ojciec by się nią nie interesował, to gdy zobaczyłaby piktogram „Tata mistrzem świata” – nie wie jak by się czuła. Czasami trzeba być empatycznym nawet w stosunku do treści, które próbuje się pokazywać. Dodała, że tylko wyraża swoją wątpliwość, nie mówi, że to jest złe, ale prosiłaby, aby się postawić w takiej sytuacji – to jest naprawdę trudne odczucie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia **Milena Skopińska** powiedziała, że przyjmuje tę uwagę i z pokorą będzie pracować nad poprawą.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że nie chodziło jej o poprawę, a tylko wyraziła swoją wątpliwość, bo ktoś inny może inaczej to odbierać.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik raport rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały:

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów – projekt zarządu województwa – druk nr 54/22 (zał. nr 28). Komisja Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 22 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy – projekt zarządu województwa –

druk nr 45/22 (zał. nr 29). Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miasta Toruń – projekt zarządu województwa – druk nr 46/22 (zał. nr 30). Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Żnin – projekt zarządu województwa – druk nr 47/22 (zał. nr 31). Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, na wnioski złożone do 15 grudnia 2021 r. – projekt zarządu województwa – druk nr 51/22 (zał. nr 32). Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego – projekt zarządu województwa – druk nr 52/22 (zał. nr 33). Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej niektórym jednostkom samorządu terytorialnego – projekt zarządu województwa – druk nr 48/22 (zał. nr 34). Komisja Edukacji i Nauki zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 20 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów w ramach projektu „Humanisci na start!” na rok szkolny 2022/2023 – projekt zarządu województwa – druk nr 49/22 (zał. nr 35). Komisja Edukacji i Nauki zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przyjęcie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia – projekt zarządu województwa – druk nr 50/22 (zał. nr 36). Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Marek Hildebrandt** zapytał, dlaczego przyjęcie zmian dot. OCHK-ów tak długo trwa? Dodał, że spotkał się z taką informacją, że dwa lata mijają i się nic nie dzieje. Czy po zmianie dyirekcji w departamencie coś się zmieniło czy dalej tak jest jak było?

Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii **Robert Malinowski** powiedział, że jeżeli chodzi o zmiany związane z OCHK-ami, to zachodzi tu procedura. Polega na tym, że występuje gospodarz terenu o zmiany, w tym przypadku wystąpił Wójt Gminy Nowa Wieś Wielka. Projekt zmian trzeba uzgodnić z wszystkimi radami gmin, na których terenie jest dany OCHK i z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. To niestety dość długo trwa. Przepisy są takie, że jeżeli gmina w odpowiednim czasie się nie zajmie projektem, to automatycznie uważa się go jako uzgodniony. Dodał, że jako przewodniczący komisji nie ma uwag do departamentu jeżeli chodzi o szybkość reakcji na te wnioski. Poza tym są to też dane rzędne, które są sprawdzane przez geodetów wnioskującego, aby nie dochodziło do pomyłek. Podsumował, że to są procesy długotrwałe.

Radny **Marek Hildebrandt** powiedział, że chodzi o wystąpienie Burmistrza Brodnicy. Przez to nie można uzgodnić zmiany warunków zabudowy, bo nie ma zmiany dokumentów. Dwa lata to trwa. To jak przedsiębiorcy mają się rozwijać skoro nie mogą nic zrobić, bo czekają na takie decyzje?

Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii **Robert Malinowski** powiedział, że nie jest tak jak mówi pan radny. Rada Gminy jest tu gospodarzem i jeżeli wójt czy burmistrz występuje, to uruchamiana jest procedura. U nas te procedury dwa lata na pewno nie trwają, a trwają znacznie szybciej. A inaczej jest w terenie, to tam są dyskusje i do tego wyliczenia rzędnych, które są załączane do projektu. To wyliczenie rzędnych przez geodetę i potwierdzenie ich – wymaga czasu i trwa. Po naszej stronie czegoś takiego jak czekanie przez dwa lata absolutnie jest niemożliwe.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** w uzupełnieniu wypowiedzi pana przewodniczącego Roberta Malinowskiego powiedziała, że na posiedzeniach komisji wielokrotnie dyskutowano na temat tego, jak usprawnić tę procedurę. Bo rzeczywiście może się wydawać, że departament nie pracuje odpowiednio czy coś jest niezgodnie z przepisami czy nie w odpowiednim tempie. Objasniała, że każdy projekt musi zostać uzgodniony przez wszystkie gminy, które znajdują się na terenie OCHK. Oprócz tego musi być uzgodniony z RDOŚ. Bardzo często jest tak, że część gmin uzgadnia a część gmin nie uzgadnia, a projekt wraca ponownie do Departamentu Środowiska i ponownie jest analizowany, ponownie przedstawiany radnym. Dlatego te sprawy czasami tak długo trwają. Poinformowała, że 30 maja br. odbędzie się spotkanie w Departamencie Środowiska z dyrektorem RDOŚ, aby wspólnie zastanowić się, jak to usprawnić, bo może się wydawać, że jest to robione w nieodpowiednim tempie czy coś jest niedopełnione. Zapewniła, że tak nie jest.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie przyjęcie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia – projekt zarządu województwa – druk nr 50/22; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla strefy miasto Włocławek – projekt zarządu województwa – druk nr 53/22 (zał. nr 37). Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie; wynik głosowania: 4 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział, że po przeczytaniu tego projektu, miałby pytania do autorów. Tytuł uchwały – to określenie planu działań krótkoterminowych w

zakresie pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla strefy miasto Włocławek, a trudno te działania odnaleźć w planie. Jeżeli jest to tabela nr 7, to są to działania dość teoretyczne, bo zalecenie – co to znaczy – niekorzystania z kominków opalanych drewnem, w przypadku, kiedy nie jest to jedyne źródło ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych albo drugie zalecenie – niestosowania dmuchaw do sprzątania, tzn. odkurzaczy? Więcej jest opisu o badaniach, które w tej sprawie zrobiono, niż zaleceń, które trzeba stosować. To zarząd będzie odpowiadał za wykonanie tej uchwały i jak będzie egzekwował jej wykonanie? Czy to nie jest na zasadzie pisania palcem po wodzie? Po to, żeby podjąć i na tym się sprawa skończy? Jeżeli tak, to zastanawia się, czy warto głosować nad takim projektem.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** powiedziała, że rzeczywiście jest tak, że uchwała jest przyjmowana, a zarząd i sejmik nie mają możliwości tego egzekwowania. Dlaczego wpisane są takie działania krótkoterminowe? Ponieważ z badań, które zostały nam przedstawione przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wynika, że przekroczenie wartości pyłu jest głównie z emisji bytowo-komunalnej. Dlatego takie są działania krótkoterminowe. A jeżeli nie zostanie uchwalona ta uchwała, to trzeba będzie ponieść karę.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że chciałby zwrócić uwagę na to, była na ten temat rozmowa dzisiaj z panem radnym Romanem Jasiakiewiczem, żeby wrócić do zasad, szczególnie teraz w okresie kryzysu energetycznego, do spalania w kominkach drewna. Powinno się zastanowić nad tym jak urealnić te przepisy od kiedy galopują ceny węgla. I nie można chyba kontynuować takiej restrykcyjnej polityki w tym zakresie. Musimy ją złagodzić. Trzeba to rozpatrzyć od strony prawnej i formalnej, czy to w ogóle jest możliwe. Wrócimy z tym tematem na następane posiedzenie sejmiku.

Radny **Stanisław Pawlak** ad vocem zapytał jak województwo będzie to kontrolować? Bo tabela nr 7 mówi o zaleceniach – stosowania się do zaleceń, np. lekarskich, zaopatrzenia się w odpowiednie medykamenty. Jak to pan marszałek sprawdzi? Odniesienie się do pogarszającego się stanu powietrza, jak pan marszałek będzie to sprawdzał?

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że zarząd nie ma takich kompetencji i narzędzi, aby to sprawdzać. Ale od tego jest WIOŚ oraz gminy, które mogą takie narzędzia stosować w ramach swoich kompetencji. My uchwalamy prawo lokalne, które ma horyzontalne oddziaływanie na wszystkich, ale my tego nie egzekwujemy. Podał inny przykład odwrotnej sytuacji, że my zbieramy podatki środowiskowe od przemysłowców, a nie mamy wpływu jak je wydawać.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że to było bardzo obrazowe wyjaśnienie.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że nieprecyzyjność zapisów ustawy, niewątpliwie radnego Stanisława Pawlaka wprowadza w pewien dyskomfort, ale należy to interpretować w taki sposób, że samorząd województwa zobowiązany jest do dania sygnału

innej jednostce samorządowej. I ta inna jednostka samorządowa, w tym przypadku miasto Włocławek, ten sygnał winno zrealizować. Jeżeli tego nie zrobi, to inne organy w zakresie ochrony środowiska, skontrolują miasto Włocławek.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** podziękowała za wyjaśnienie.

Radny **Stanisław Pawlak** ad vocem powiedział, że zgadza się z panem radnym Romanem Jasiakiewiczem, ale nie ma tu zapisu, że ta uchwała jest adresowana także do innych, czyli do samorządów gminnych, bo nadzór nad wykonaniem uchwały powierza się zarządowi. Nigdzie nie ma zapisu, że realizacja uchwały będzie prowadzone przez JST, bo gdyby był, to by się z tym zgodził.

Dyrektor Departamentu Środowiska **Maria Wiśniewska** powiedziała, że na stronie 8. jest jednoznacznie napisane, że ustawa POŚ określa prawa, obowiązki i odpowiedzialność za poszczególne elementy planu działań krótkoterminowych i jest to wyszczególnione w punktach. I tak: Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego odpowiada za opracowanie projektu planu działań krótkoterminowych i przeprowadzenie konsultacji z Prezydentem Miasta Włocławek. Sejmik województwa odpowiada za uchwalenie planu działań krótkoterminowych. Główny Inspektor Ochrony Środowiska odpowiada za monitoring jakości powietrza zgodnie z wymogami stawianymi przez Państwowy Monitoring Środowiska; za powiadomienie organów o stanie jakości powietrza i ryzyka wystąpienia lub wystąpieniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych w powietrzu. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska sprawuje nadzór w zakresie terminowego uchwalania planu działań krótkoterminowych oraz wdrażania tegoż planu przez organy instytucje oraz podmioty uczestniczące w jej realizacji. Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy wykonuje modelowanie matematyczne transportu i przemian substancji w powietrzu oraz analizę tego modelowania na potrzeby m.in. określenia ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} w powietrzu albo informacji o wystąpieniu przekroczenia tego poziomu. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy odpowiada za: ogłoszenie ostrzeżenia w ramach tychże informacji; niezwłoczne powiadomienie społeczeństwa i podmiotów określonych w planie działań krótkoterminowych o konieczności podjęcia określonych działań wskazanych dla ogłoszonego poziomu planu działań krótkoterminowych; współdziałanie z Centrum Zarządzania Kryzysowego organów administracji publicznej niższego szczebla; nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności (przewodnicząca sejmiku poprosiła o bardziej zwarte wyjaśnienie). Podsumowała, że odbywa się to w ramach przekazywania informacji społeczeństwu.

Radny **Stanisław Pawlak** nie zgłosił więcej pytań ani uwag.

Więcej nie zgłoszono pytań ani uwag. Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM2,5 dla strefy miasto Włocławek; wynik głosowania: 17 głosów za, 0 przeciw, 4 wstrzymujące; sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały:

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przekazania skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 5/22 (zał. nr 38); pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przekazania wniosków i skarg według właściwości – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 6/22 (zał. nr 39); pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie przeprowadzenia kontroli przez Komisję Rewizyjną Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 4/22 (zał. nr 40); pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania; wynik głosowania: 21 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad, który przewidywał informację o zgłoszonych interpelacjach i zapytaniach (zał. nr 41).

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu dotyczącego interpelacji i zapytań radnych. Przypomniała, że po przedstawieniu interpelacji bądź zapytania należy je złożyć na piśmie.

Nikt nie zgłosił interpelacji ani zapytań.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu dotyczącego wolnych głosów i wniosków.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że z zadowoleniem przyjął informację, że przy ulicy Gimnazjalnej w Bydgoszczy samorząd województwa przystępuje do remontu drugiej części budynku i zamierza doprowadzić do estetycznego wyglądu tego obiektu. Zapytał, czy mając znakomicie położony obiekt blisko placu Wolności (informacja dla osób, które tego regionu nie znają w Bydgoszczy), gdzie będzie mieścił się m.in. Fundusz Poręczeń Kredytowych – takie są założenia, czy znalazło by się tam 4-5 pomieszczeń dla Przedstawicielstwa Urzędu Marszałkowskiego, aby zwolnić budynek nauczycielski, bo trzeba tam za to płacić? A tu wszystko byłoby w jednym miejscu przy ulicy Gimnazjalnej. Czy nie warto o tym pomyśleć?

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że sądzi, że kiedyś tak, tylko że remont jest finansowany ze środków unijnych i są w związku z tym ściśle i jasno określone cele do osiągnięcia. Ale trzeba pomyśleć jak być może pogodzić dwie funkcje. Też uważa, że jest to reprezentacyjnie dobre i dostępne miejsce w Bydgoszczy, gdzie można byłoby tam przenieść docelowo większość naszych instytucji. Teraz jest tam remont ze środków funduszy unijnych pod kątem wzmocnienia otoczenia biznesu. I dobrze – bo to nie obciąża tak bardzo budżetu województwa. Sądzi, że będzie można wrócić do tej rozmowy.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** w dniu Samorządu Terytorialnego złożyła radnym życzenia z głębi serca płynące, przede wszystkim, aby mieć świadomość, że wykonują wspólną pracę na rzecz mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Życzyła wszystkiego dobrego dla nas i dla pracowników samorządowych. Następnie przypomniała, że 7 czerwca 2022 r. odbędzie się uroczysta sesja sejmiku z okazji Święta Województwa. Poprosiła o obecność radnych, aby świętować razem.

Marszałek **Piotr Całbecki** podziękował za życzenia i dołączył się też do nich. Życzył też wszystkiego najlepszego wszystkim mamom z okazji wczorajszego święta.

Nikt więcej nie zabrał głosu.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, dziękując wszystkim za obecność, zakończyła obrady XLV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji.

Do protokołu dołączono:

- listy wydruków głosowań

Protokół sporządziły:

Maryla Majtczak: (punkty: 1-29)

Anna Sobierajska: (punkty: 5-6)

Emilia Szymczak: (punkty: 5-6)